

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

ŞUBAT 2024

ÖLÜMLE GGM ARASINDA

KAFKAS VE UYGUR

MÜLTECİLER

SAYFA 54

“

Kafkasya'nın tamamında süren bir baskı yönetiminin, insan hakları ihlallerine dönüştüğünü defalarca anlattık.

İŞKENCEDE
YENİ BOYUT:
ÇİN İŞKENCESİ

SAYFA 26

ÇİN AŞKI
GÖZÜNÜZÜ
KÖR ETMİŞ

SAYFA 50

BEYİNLERİ
HASTA OLAN
DEVLETLER!

SAYFA 10

TARİHİ CASUSLUK
SIZINTISI: ÇİN, ANXUN
İLE HER, YERE ERİŞTİ!

SAYFA 68

İSTİQLAL

Genel Yayın Yönetmeni

Abdulvaris Abdulhalik

Grafik Tasarım

Selin Vatandaş

Editör

Muhammed Ali Atayurt
Abdulvaris Abdulhalik

Yayın Kurulu

Doğu Türkistan Basın ve
Medya Derneği

Yayın Türü

Aylık Yayın

Adres

Kartaltepe Mah. Geçit Sok.
No: 6 Dükkan 2 Sefaköy
Küçükçekmece İSTANBUL

Editör

**Abdulvaris
ABDULHALİK**

Doğu Türkistan 1,824,418 kilometrekare toprak büyüklüğü ve 35 milyonu aşkın Türk nüfusuyla önemli bir Türk İslam yurdudur. Buna ek olarak, sayıları 4 milyonu bulan Uygur diasporası Türki cumhuriyetler başta olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşamaktadır. Çin işgaliyle 75 yıldır çeşitli katliam, soykırım, asimilasyon ve baskıcı politikalara maruz kalan bu bahtsız halk, günümüzde dünyadan tamamen tecrit edilmiş, kapalı kutu içerisinde tarihten silinme tehdidiyle karşı karşıya.

Doğu Türkistan'da beka mücadelesi veren Müslüman Türk halkının din özgürlüğü başta olmak üzere düşünce ve ifade özgürlüğü, basın ve yayın özgürlüğü yoktur; şu ana kadar da hiç olmamıştır. Bütün medya, yayın ve iletişim araçları Çin komünist rejiminin elinde olup sadece Çin Komünist Partisi ve devlet propagandası için kullanılmaktadır. Biz Doğu Türkistan Basın ve Medya Derneği (İstiqlal Media Grubu) olarak Doğu Türkistan'da yaşanan gelişmeleri an be an takip ederek, bölgeyle ilgili haberler akışını sağlamaya çalışıyoruz. nitekim Çin'in bilgi ablukasına karşın titizlikle çalışarak hangisi doğru, hangisi yanlış? Gazetecilik ilkelerine uygun şekilde haber yapmaya gayret gösteriyor, bu doğrultuda Doğu Türkistanla ilgili kaynak vasfı taşıyan kurum olma yolunda ilerliyoruz.

Güvenilir haber kaynakları, Analiz Programları ve Aylık Dergilerimizle, işgalci Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu cinayeti örtbas etmek için servis ettiği gerçek dışı haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı soykırımı dünya kamuoyuna aktarmayı hedefliyoruz.

DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ÇİN ZULMÜ
BEYAZ PERDEDE OLMALI 06

DOĞU TÜRKİSTAN'DA SADECE
MEZARLAR DEĞİL TARİH YOK EDİLİYOR! 22

İŞKENCEDE YENİ BOYUT: ÇİN İŞKENCESİ 26

ÇİN POLİTBÜRO'NUN KARARI
SOYKIRIMIN DEVAM EDECEĞİNİN
İŞARETİ 30

HUKUK AÇISINDAN SOYKIRIM SUÇU VE
UYGUR SOYKIRIMI HUKUK AÇISINDAN
SOYKIRIM SUÇU VE UYGUR SOYKIRIMI 34

İŞGALCİ ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DA
UYGUR SOYKIRIMI 60

DOĞU TÜRKİSTAN'DA ZORLA
ÇALIŞTIRMA 'DAHA YAYGIN' ANCAK
'DAHA AZ GÖRÜNÜR' OLACAK, 65

TARİHİ CASUSLUK SIZINTISI:
ÇİN, ANXUN İLE HER YERE ERİŞTİ! 68

SAYFA **18**

YÜREĞİMİZ
DOĞU TÜRKİSTAN'DA!

SAYFA **50**

**ÇİN AŞKI GÖZÜNÜZÜ
KÖR ETMİŞ...**

SAYFA **10**

**BEYİNLERİ
HASTA OLAN
DEVLETLER!**

SAYFA **14**

**DOĞU TÜRKİSTAN'DA
ÇİN ZULMÜ**

SAYFA **54**

**ÖLÜMLE GGM ARASINDA
KAFKAS VE UYGUR
MÜLTECİLER**

DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ ÇİN ZULMÜ BEYAZ PERDEDE OLMALI

“

Yolda herhangi birine “**Selamün Aleyküm**”
dediniz. Diyemezsiniz. Çünkü bu dinde
radikallik içeriyor ve yasak.

Doğu Türkistan, Çinlilerin taktığı isimle “Şin – Can” yani yeni kazanılmış toprak demek. Bu kelimeyi asla ve asla kullanmayacağız ama neden “Şin – Can” dediklerini söylemek adına önemli. 60 yıldan fazladır zulüm altında Türk kardeşlerimiz. Şimdiye kadar görmedikleri işkence metodu yok. Çin gibi kapalı bir devletin zulmü altında kaldıkları için seslerini duyurma şansları çok yok. Gerçi Müslüman olunca hele bir de Türk olunca zaten dünyanın gözleri kapalı, kulakları sağır oluyor. Yine tek ses Türkiye’den ve Türk milletinden geliyor ama o da Çin’in duvarına çarpıyor.

1993’ten bu yana Doğu Türkistan’da eğitim dili Çince (zorunlu). Oruç tutmak sağlığı bozduğundan yasak. 2008’den bu yana dini nikah da yasaklandı. Cami ve mescitlere girişi de öyle. Türk Bayrağı ve Ay Yıldız ya da Türk Bayrağı’na benzer bir figür mü var? İşte o zaman cezaevinde üç yıl sizi

bekliyor ve artık Çin devleti tarafından sakıncalı grubuna dahil edildiniz.

İslam ve Türk isimlerini çocuklarınıza koyduğunuz zaman anında suçlusunuz ve çocuğunuzun ismi Çince bir isimle değiştiriliyor.

Çin’in güvenlik güçleri yakın zamanda işi öyle bir azıya almışlar ki, artık evlere baskınlar verip başörtülü kadınların olup olmadığını kontrol ediyorlar.

TOPLAMA KAMPLARI!

2017 yılından itibaren toplama kampları adı altında Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin DNA’sı toplanıyor, kısırlaştırılıyor. Burada yaklaşık 3 milyon Uygur Türk’ü var. Her türlü işkenceye maruz kalıp, Çin’in çizdiği sınırlar dahilinde bir hayata zorlanıyorlar. Allah’ı inkar etmeleri ve dinlerinden dönmeleri isteniyor. Yapmayanlara karşı ağır, sistematik işkenceler uygulanıyor. Bilinçaltı

uygulamalarıyla buradaki Türkleri intihara meyilli kişiler haline getirip intihara sürüklüyorlar. Yakın zamanda kamplarda intihar vakalarının artmasının nedeni de bu.

Çin, dünyanın gözü önünde bir soykırım yapıyor ve hiç kimseden ses çıkmıyor. Şu anda Doğu Türkistan’da demografik yapı bozulmak üzere. Çin nüfusu yüzde 47’ye kadar geldi. Kısırlaştırma ve işkencelerle nüfus Çin lehine dönecek ve artık bu Türk toprağını resmen ilhak etme hakkını kazanacak.

Türkistan ana yurdumuz. Tüm dünya Müslüman oldukları için buna seyirci. Şimdi içimizdeki sinemacılar, tarihi film üzerine yoğunlaşan yapımcılar, neden bir Türkistan filmi yapmak için kolları sıvamazlar. Sinema en güçlü propaganda aygıtı. Türkistan’ın bizden başka sesini duyan yok. Çin istediği kadar karartma yapsın artık dünyada hiçbir şey gizli kalmıyor. İşte bu soykırımı dünyaya haykırmak ve Çin’in işlediği insanlık suçlarını

“ Burada yaklaşık 3 milyon Uygur Türk'ü var. Her türlü işkenceye maruz kalıp, Çin'in çizdiği sınırlar dahilinde bir hayata zorlanıyorlar.

ortaya dökmek için tek yol beyaz perde. Sosyal medya, haberler, protestolar elbette önemli ama sinemada yapılacak işler çok daha önemli.

Bir Hacı Barat'ın biyografisi yapılsa güzel olmaz mı? Hem bilmeyenler bu kahramanı öğrenmiş olur hem de günümüze kadar ki Çin soykırımı anlatılır. Tüm ömrü Türkistan'ın bağımsızlığı için geçmiş o koca çınar, kaç kez ölümden döndü. 21 yıl hücrelerde işkenceye tabi tutuldu. 1981 senesinde hapisten çıktığında 38 kiloydu. 1993 yılında Türkiye'ye geldi. Doğu Türkistan'da halen devam eden Çin Zulmünü tüm dünyaya haykırmak için zaman zaman Türkiye'de düzenlenen yığılışlara uzun ak sakalı, başında dopbasıyla, bir elinde Al Bayrak diğerinde Gök Bayrak olduğu halde, gençlerin önünde en ateşi mücahid olarak katıldı. Kendisini Çin konsolosluğunun kapısına kilitlediği zaman defalarca ekrana yansıdı. 93 yıllık ömrünün bebeklik ve çocukluk dönemi de dahil

tamamını zulüm, işkence, gözyaşı ile cephede ve hücrede geçiren Barat Hacı, hac farızasını ifa edip ismi gibi hacı olduktan sonra Şubat 2003'te Mekke'de vefat etti. İşte bu kahramanı herkesin bilmesi hepimiz için bir görev. Şimdi gidip Selçuk Küpçük'ten Güzel Türkistan'ı açıp özgür Türkistan'ı düşünüp. Güzel günlerin hayalini kuralım.

Serkan ÜSTÜNEL
Yazar

BEYİNLERİ HASTA OLAN DEVLETLER!

Cin'in İstanbul Başkonsolosu **Cui Wei**, milyonlarca Uygur Türkü'nün neden toplama kamplarında tutulduğu sorusunu cevaplandırırken "*toplama kampı*" ifadesini kabul etmediklerini söyledi. Wei, kamplar için "*okul*" benzetmesinde bulundu ve Uygurlar için, "*Onların beyinleri hastalandı. Bu hastalığı tedavi etmek için o okulları kurduk.*" dedi.

“ Onların beyinleri hastalandı. Bu hastalığı tedavi etmek için o okulları kurduk.

Konu, Türkiye'de medyanın ve siyasetin gündemine girmedi ama futbol dünyasından iki tepki geldi.

Galatasaray kaptanı ve millî futbolcu Kerem Atatürkoğlu, 10 Şubat'ta yaptığı açıklamada "*Hastalıklı olan onların beyinleri değil; hastalıklı olan, insanları ailelerinden zorla koparıp*

toplama kamplarına götüren soykırımcı zihniyet" dedi.

Trabzonspor'un sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda da "*Çin Hükûmeti'nin Uygur Türklerine uyguladığı acımasız baskı ve zulmü kınıyoruz. Tüm dünyayı Uygur Türklerinin temel haklarını korumaya davet ediyoruz!*" ifadeleri kullanıldı.

Vatandaşlarının bir bölümünü "*beyinleri hastalandı*" diye kamplarda toplayıp onlara zulmetmek, Çin'in devlet politikasıdır.

Bu da Kerem Aktürkoğlu'nun belirttiği gibi Çin devletini yönetenlerin beyninin hasta olduğunun kanıtıdır.

Herhangi bir devlet, toplumun tamamını veya bir kısmını eğitimden geçirmek

“Çinli Müslümanları zorla toplama kamplarına hapsediyor.

istetebilir ama onları sahip oldukları kimlikten uzaklaştırmak için toplama kamplarında beyin yıkama operasyonuna girişirse, bunun sebebi ırkçılıktır.

İrkçilik işte bu olayda görüldüğü gibi, devletleri akıl dışı yöntemler kullanmaya götürebiliyor. Çin'in toplama kampı uygulaması, model olarak Hitler'in toplama kamplarından alınmıştır. Tek fark, Hitler'in toplama kamplarında cesetleri yakmak için fırınlar bulunmasıydı. Hitler, farklı dinden olan insanları öldürtüyordu... Çin ise farklı kökenden olan insanların kimliğini, onların beyninde yok etmeye çalışıyor. Tipik bir mankurtlaştırma yöntemi...

Vikipedi'ye göre ünlü Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'un 1980 yılında yazdığı Gün Olur Asra Bedel adlı romanında, işlediği “mankurt” ve “mankurtlaştırma” kavramları “sosyal kimlik değiştirme ve öz köküne yabancılaştırma” anlamıyla sosyal psikoloji literatürüne girmiştir...

Cui Wei'nin itirafı, Türkiye'de sadece medyanın değil, siyasetin gündemine de girmedi. Bunun sebebi de Türkiye'nin devlet politikasıdır! Türkiye Cumhuriyeti devleti, kendisini var eden Türk milletinin soydaşlarına karşı girişilen mankurtlaştırma eylemine uzun süredir sessiz kalıyor. Hatta milliyetçilik iddiasındaki siyasi parti bile konuya girmemeye özen gösteriyor.

Bunun da bir çeşit mankurtlaşma olduğunu görmek gerekiyor...

Uygur Türklerine özellikle ABD sahip çıkar gibi görünüyor. ABD'nin hedefi, dünya liderliğini ekonomide dünyanın birinci gücü haline gelen Çin'e kaptırmamak, bunun için de Çin'i istikrarsızlaştırmaktır.

Çin ise doğuştan gelen insan haklarını hiçe sayarak kendi devletini istikrarsızlaştırmış oluyor...

Çinli yetkililer, dünya genelinde uyguladıkları politikada amaçlarının

daha adil bir dünya düzeni kurulmasına katkı sağlamak olduğunu anlatmaktadır. Çinli yetkililer, bu çabaları **“Çin ulusunun yeniden doğuşu”** olarak tanımlamaktadır. Nejat Eslen’e göre Çin’in stratejisinin özü “ağır bir çarpışmaya girmeden hasmın direncini kırmak”tır.

Çin, Uygur Türklerinin kimlik direncini kırmak isterken, kendi ulus kimliğini zedelemiş oluyor ve devlet olarak soykırımcılık yapmış oluyor... Böylece kendi millî direncini sakatlıyor. Soykırım uygulayan bir devletin, benzer bir uygulamayı, kendi halkının başka bir kesimime de uygulamayacağını garanti yoktur.

Euronews’ün 2019’daki bir haberine göre ABD Savunma Bakanlığı’nda Asya politikalarını idare eden Randal Schiver, Çin için **“Çinli Müslümanları zorla toplama kamplarına hapsediyor”** ifadelerini kullanarak bu kamplardaki tutuklu sayısının 3 milyona yaklaşmış olabileceğini de duyurmuştu.

ABD’li yetkililer, Çin’in, Doğu Türkistanlı Müslüman azınlığın çocuklarına Kur’an-ı Kerim öğretmek ve çocuklarına Uygur isimleri vermek gibi dini ve kültürel uygulamalarını suç kapsamına aldığı açıklamıştı.

Bağımsız akademisyen ve gazeteciler de bölgedeki sıkı güvenlik ve DNA toplama uygulamalarını belgelemişti.

DNA toplamak yöntemi, aslında ABD dayatmasıyla ve çeşitli kılıflar altında sağlık politikası olarak Türkiye dâhil bütün dünyada uygulanıyor. Bilimsel olarak DNA’ya göre ilaç veya aşı geliştirmek de mümkün, soykırım yapmak da...

NOT: Başlığa, “devletin beyni olmaz” diye itiraz edecekler çıkabilir! Kelimeyi “devletleri idare edenlerin beyni” anlamında kullandığım açıktır.

Arslan BULUT
Gazeteci ve Yazar

DOĞU TÜRKİSTAN'DA ÇİN ZULMÜ

Cin'deki Müslüman düşmanlığı çeşitli dönemlerde değişiklik göstermiştir. Uygur Müslümanları, özellikle Doğu Türkistan'da, etnik ve kültürel çeşitliliği ile dikkat çeken ancak aynı zamanda Çin hükümetinin Uygur Türkleri üzerinde uyguladığı baskı ve insan hakları ihlalleriyle bilinen bir bölgedir.

Şimdi sizlere, bu bölgede yaşayan din kardeşlerimizin maruz kaldığı muamelelerden bahsetmek istiyorum.

Toplama kampları adı altında, insanları zorla götürdükleri ve çeşitli eziyetlerle, kendilerince kâh ıslah ettikleri, kâh katlettikleri Müslümanların belgeselini çekmek için

BBC'nin özel izinle girdiği cezaevinde bir yetkili Uygur Türkleri için: **"Radikal düşüncelerden etkilenmiş durumdalar, bizim amacımız onları bu aşırı düşüncelerden kurtarmak"** diyor. Çeşitli eziyetlere maruz kalan bir kadına BBC muhabiri mikrofon uzatarak: **"Bir suçtan hüküm giydiğin için mi buradasın?"** Sorusunu soruyor. İnançlarından koparılmak üzere oraya götürülen kadının cevabı: **"Bir suçtan hüküm giymedim ama bir hata yaptım. 'oluyor. Burada hata diye bahsettiği, dini vecibelerini yerine getirmek.** Muhabir bir başkasına mikrofonu uzatıyor: **"Namaz kılmana ne sıklıkla izin veriliyor?"** Korku dolu bakışları ile verilen cevap çok acı: **"Çin yasalarına göre okullar**

kamusal alan kabul ediliyor ve kamusal alanlarda dini faaliyetlere izin verilmiyor." BBC muhabiri şöyle söylüyor kameraya: **"cezaevi değil de okul olduğuna inandırmaya çalıştıkları bu yerde, kendi başımıza ne kadar delil toplamaya kalkarsak bir o kadar soru işareti ile karşılaşyoruz."** Yüzünde işkence izleri olan bir mahkûma soruluyor! **"kendi isteğinle mi buradasın?"** Bir süre düşündükten sonra cevap veriyor: **"evet, radikal düşüncelerden ve terörizmden etkilenmiştim.** Arka planda gibi görünseler de yetkililer röportajları dikkatle dinliyor ve beden dillerini dikkatlice izledikleri de gözden kaçmıyor.

Din üzerinden giderek artan sınırlamaları kapsayan yasaları ezberleterek düşünceleri değiştiriliyor.

“Çin yasalarına göre okullar kamusal alan kabul ediliyor ve kamusal alanlarda dini faaliyetlere izin verilmiyor.

Çin Hükümeti, din ve kültürel aidiyetin yerini yeni bir tür bağlılıkla değiştireceğine inanıyor.

Yaptıkları şey; Çin'i seviyoruz gibi cümleler yazdırarak, okuma yazmayı yeni öğrenen ilkokul öğrencilerine verilen eğitim gibi, Çin'i bu kamptakilerin beynine kazırcasına, yok edilmeye çalışan bir kültürün yerine baştan bir kültür inşa etmeye çalışıyorlar.

İlkokul öğrencileri gibi erkeklere üniforma giydirdikleri bu kampta, gün bittiğinde evlerine gitmek yok. 10 kişilik koşullarda kalıyorlar. Ailelerinden uzak bu yerlerde kaç yıl kalacakları da belirsiz. Cezaevi demek tam yerinde bir tabir olacaktır.

BBC muhabirinin **“eğer gelmek istemezlerse ne olur?”** sorusuna orada yetkili şöyle bir cevap veriyor:

“böyle bir şeyle hiç karşılaşmadık, böyle bir şey mümkün değil, onları ikna ederdik. İnsanlar buraya gelmek

zorundalar, kurallara uymak zorundalar.” Kural dedikleri şey ise Çinlileştirme politikası. İnsanları o toplama kamplarına nasıl götürdüklerini elbette biliyoruz.

Muhabirin ifadesiyle: duvarlardan birinde şöyle yazıyordu, **“Kalbim, lütfen dayanmaya devam et.”**

Son zamanlarda Çin'in Sincan bölgesinde, yüksek duvarlarla çevrili, dikenli telle kaplı ve sayıca fazla gözetleme kuleleri inşa edildi. Uydu görüntüleri ile de varlığı saptanan bu aşırı güvenlik tedbirli gözetleme kuleleri ve dikenli tellerin BBC ziyaretinden hemen önce kaldırıldığı da anlaşılıyor.

Kaldırılan o kulelerin yerine spor sahaları kurulmuş ve muhabir bu sahaların ziyaretinde kendilerine özellikle teşhir edildiğini vurguluyor.

Yani bu kamplar ayrılıkçı şiddetin adresi olmuş durumda.

Toplama kampları dünyanın birçok ülkesinde bulunur.

Söz konusu ülkeye iltica eden, sığınan bir birey, bu toplama kamplarında sığındıkları ülkelerinin sosyal yaşam kuralları konusunda bilgilendirilir.

Doğu Türkistan'daki toplama kampı ise çok farklı, kendi topraklarında Çinliler gibi düşünmeyen insanların yeniden eğitildiği, kendilerine ait örf, adet ve geleneklerin belleklerinden silinerek Çinlilere dönüştürüldüğü laboratuvarlardan başka bir özelliğe sahip değil.

Zorla alıkonularak, ailelerinden kopararak, eşlerine, çocuklarına, anne ve babalarına hasret bırakılarak kapalı hapishanelere yerleştirilen bu insanlar, dünyanın gözleri önünde inanç ve dini motiflerinden koparılıyor.

Tarihte diktatörlerin yaşattığını günümüzde yaşatmaya çalışan Çin Hükümeti, geçmişte Hitler'in yaptığı Almanlaştırma politikasını bugün Çinliler gerçekleştiriyor.

Medyaya sundukları altın kafesler içerisinde hem

dini hem kültürel bir tecrit uyguluyorlar.

Doğu Türkistanlı bir birey, Çin Cumhuriyetinde özgürce dolaşamıyor. Çin Cumhuriyeti bu kişileri hastalıklı, tedavi edilmesi gereken bireyler olarak görüyor.

Tarih nasıl ki Hitler'i dönemin en cani insanı, diktatörü olarak konumlandırmışsa, ilerleyen yıllarda dünya iki cani ülkeden bahsetmeyi sürdürecektir. Biri Çin Cumhuriyeti, diğeri ise Siyonist İsrail.

Yazımı sonlandırırken özellikle Çin zulmünden kaçarak Türkiye'ye sığınan, Türkiye üzerinden dünyaya Doğu Türkistan'ın çığlığını duyurmaya çalışan Akademisyen Aziz İsa Ergun'un mesajı ile son vermek istiyorum.

Elkun, **"Dünyada Uygur Türklerinin güveneceği tek ülke Türkiye. Türkiye baskı altındaki Müslümanlara çok şey yaptı. Filistinlilere, Burmadaki Myanmar Müslümanlarına yardım etti. Uygurlar Türk'tür, aynı zamanda Müslümandır.**

Dünyadaki tek umudumuz Türk ve Müslüman olan Türkiye'dir. 80 Milyon halkı ile bizim Türkiye ile çok fazla kültürel bağlılıklarımız var. Bu yüzden Türkiye artık bir şeyler yapmalı" dedi.

Selam ve dua ile...

Tuba ARSLAN
Avukat, TÜGVA Genel Başkan Yardımcısı, Kadın ve Aile Koordinatörü

YÜREĞİMİZ DOĞU TÜRKİSTAN'DA!

“

Doğu Türkistan genelinde sayıları bin 200'ü geçen toplama kamplarında tutulan **3 milyon insan** ve en az bir o kadar da acı hikâye var.

Resmi sınırlarımız Edirne'den başlayıp Ardahan'da bitiyor olabilir. Sorumluluk sahamız ise bu sınırların çok ötesinde; zulmün yaşandığı, mazlumların olduğu her yerdir. Komşularımız Irak ve Suriye. Sarışın yol arkadaşımız Bosna. Kardeşimiz Filistin. Uzaktaki akrabamız Doğu Türkistan.

Tam da bu yüzden: Çetnik Sırp soykırımına maruz kalan Boşnaklar, Yunan mezalimine uğrayan Arnavutlar, Siyonist İsrail saldırısı altındaki Filistinliler ve Komünist Çin işkencesini yaşayan Uygur Türkleri buraya gelir, Türkiye'ye sığınır.

Gücümüzün yetmediği konular, elimizin uzanamadığı beldeler elbette var. Mesela, Osmanlı'nın en kuvvetli döneminde, Endülüs'te yaşanan Müslüman kıyımı ve bu toprakların kaybedilmesi.

Bir örnek daha: Türkiye Cumhuriyeti'nin en güçlü olduğu bugünlerde, Doğu Türkistan'ın acıklı durumu

hepimizin malumudur. Doğu Türkistan, maalesef çağımızın Endülüs'ü haline geldi.

Evet, Doğu Türkistanlı kardeşlerimiz, büyük bir acımasızlığın ortasında, derin bir merhametsizliğin içindeler. Sindirme, yıldırma ve asimilasyon. Kültürel mezalim, etnik soykırım ve her türlü barbarlık. Ne ararsanız var.

Doğu Türkistan'da yaşananlar, İHH İnsani Yardım Vakfı'na bağlı İNSAMER araştırma merkezi tarafından bir rapor haline getirilmiş. Titiz bir çalışmanın ürünü olan Doğu Türkistan'da Toplama Kampları, Adım Adım Soykırım isimli bu raporu, mutlaka okumalısınız. (Murat Yılmaz, 136 Sayfa, 2020.)

Raporun önsözünden bir cümle: **“Doğu Türkistan genelinde sayıları bin 200'ü geçen toplama kamplarında tutulan 3 milyon insan ve en az bir o kadar da acı hikâye var.”**

Komünist Çin'in resmî söylemiyle zorunlu **“Mesleki**

Eğitim ve Öğretim Merkezleri” bünyesinde dünyanın en ağır işkence ve hak mahrumiyetlerine maruz bırakılan milyonlarca insan.

Çırılçıplak hâlde, aç, susuz ve uykusuz bekletilenler. Dayak, tecavüz ve cinsel şiddete maruz bırakılanlar. İnanç ve değerlerini inkârâ zorlananlar. Domuz eti yedirilip, içki içirilenler.

Çocukları kreş ve yatılı okullara kapatılanlar. Çin Komünist Partisi'nin ideolojik söylemlerini, marş ve şiirlerini ezberlemek zorunda bırakılanlar.

Çin'in İstanbul Başkonsolosu **Cui Wei**, bu toplama kamplarında zulmedilen Doğu Türkistanlı kardeşlerimiz için, hiç utanmadan **“Beyinleri hastalandı. Bu hastalığı tedavi etmek için o okulları kurduk”** dedi.

Hadsiz başkonsolosun, gözümüzün içine bakarak, hakaret ettikleri bizim özbeöz kardeşlerimiz. Peki, bizler, kardeşlerimizi ve onların haklarını

“ Bugün göz yumduklarımız, yarın bize göz açtırmayacak olanlardır.

koruyabiliyor muyuz? Belki, önce şu soru cevaplanmalı: Doğu Türkistan'da yaşayanlar ve yaşananlar, ne kadar gündemimize geliyor, getiriliyor?

Sorular burada dursun, ama biz devam edelim.

Toplama kampına gönderilmek için camiye gitmek, namaz kılmak, oruç tutmak, alkol kullanmamak yeterli. 45 yaşından genç veya Çin bayrağı bulunan bölgelerde yer alan kadınların başörtü takması, okul ve resmi dairelerde ana dilini kullanması da bu kapsamda.

WhatsApp uygulamasına sahip olmak. Skype veya WeChat gibi uygulamalarla, ülke dışından birisiyle, konuşmak. Çadır, pusula ve kaynak makinesi sahibi olmak. Güneş doğmadan kahvaltı yapmak. Bunlar da toplama kampına gönderilmeyi gerektiren, '*işaretler*' arasında yer alıyor.

Komünist Çin'in Doğu Türkistanlı Müslümanlara yönelik hak ihlalleri, sadece toplama kamplarına has değil, hayatın hemen her alanına sirayet etmiş.

Çin hükümeti, Doğu Türkistanlıların, aile

mahremiyetini açıkça ihlal ediyor. Etnik Han Çinlileri, istedikleri zaman, Müslümanların evine gelebiliyor; istedikleri gibi yiyip içip, yatabiliyor.

Müslüman bacılarımız, zorla, etnik Han Çinlileri ile evlendiriliyor. Ayrıca doğum kontrolü politikası adı altında zorla kürtaja tabi tutuluyor, kısırlaştırılıyor.

Komünist Çin, cami, mescit ve türbeleri yıkıyor veya eğlence mekânı haline getiriyor. İslami usullere göre düşün ve cenaze töreni yapılmasını engelliyor. İslami ve Türki semboller içeren kıyafetler giyilmesini de yasaklıyor.

Kimlik kartı, memuriyet ve iş istihdamı konularında da ayrımcılığın zirvesini yaşıyorlar. Siyasi görüşlerini dile getiremiyor, ana dillerini kullanamıyorlar. Ayrıca eğitim hakları çeşitli kotalarla kısıtlanıyor.

Doğu Türkistanlılar, Çin işgali altındaki öz vatanlarında, potansiyel terörist muamelesi görüyorlar. Zorunlu göçe

tabi tutuluyorlar. Basın ve ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri hakkı, söz konusu bile değil.

Müslüman Türklerin seyahat özgürlükleri de fiilen engelleniyor. Telefonlarına yüklenen uygulamalar ile her türlü özel veya resmi görüşmeleri dinleniyor. İnternette temin ettikleri veya kendi oluşturdukları tüm fotoğraflar, videolar ve diğer belgeler de denetim altında tutuluyor.

İnanması zor gelebilir ama Doğu Türkistanlılar, köle gibi pazarlanıyor ve zorla çalıştırılıyorlar. Haksız gözaltılar, keyfi tutuklamalar ve işkenceler ise artık hayatın doğal akışı içinde kabul ediliyor.

Bir Doğu Türkistan atasözü şöyle söylüyor: **“Bugün göz yumduklarımız, yarın bize göz açtırmayacak olanlardır.”**

Doğu Türkistanlı Müslüman Uygurlar, Kazaklar, Kırgızlar ve Huiler, büyük bir çaresizlik içindeler. Bizler ise ondan daha büyük bir vebalin altındayız.

Doğu Türkistan için herkes susabilir. Yaşanan vahşete, herkes seyirci kalabilir. Fakat Türkiye, böyle bir şeye, kayıtsız kalamaz, kalmamalı. Bizim susmamız, tepkisiz kalmamız; aslımızı inkâr etmemiz anlamına gelir.

Çok şey değil: Bir basın açıklaması, bir protesto. Kınama veya tel'in. Çin mallarını boykot. Şahıs ve/veya devlet düzeyinde.

Gücümüz yetse de, yetmese de vazifemiz budur.

Çin, dünyanın gözü önünde bir soykırım yapıyor ve hiç kimseden ses çıkmıyor.

Ayhan DEMİR
Yazar

DOĞU TÜRKİSTAN'DA SADECE MEZARLAR DEĞİL TARİH YOK EDİLİYOR!

Kadim kültürel miras açısından zengin bir bölge olan Doğu Türkistan'da Çin Komünist Partisi (ÇKP), uzun süredir Uygur varlığını ortadan kaldırmak için bir kampanya yürütüyor. Bu sistematik yıkım, manevi ve tarihi öneme sahip saygı duyulan semboller olan Uygur mezarlarını ve türbelerini hedefli olarak yıkılmasını da içeriyor; bu da yalnızca dini özgürlüğün

kaybıyla ilgili değil, aynı zamanda değerli bir tarihi mirasın silinmesiyle ilgili endişeleri de ateşliyor.

Çarpıcı mimarileri, karmaşık çini işçiliği ve sakin avlularıyla öne çıkan Uygur Mazarları, yüzyıllar boyunca Uygur kültürel ve dini yaşamının ayrılmaz bileşenleri olarak hizmet etti. Bu kutsal alanlar yalnızca ibadeti kolaylaştırmakla kalmıyor, aynı zamanda Uygur halkının manevi,

“ Doğu Türkistan'daki türbe, mezarlık gibi tarihi mekanları sistematik olarak hedef alıyor.

kültürel ve sosyal özünü kapsayan bir tarih deposu olarak da hizmet ediyor. Bu türbelerin yıkılması, köklü bir tarihsel anlatıya saldırı anlamına geliyor.

UYGUR TÜRBELERİ YOK EDİLİYOR!

Uydu görüntüleri ve ilk elden tanıklıklar da dahil olmak üzere çok sayıda rapor, ÇKP'nin Uygur Mazarları'na yönelik saldırısının acımasız gerçekliğini tasvir ediyor. Bu kutsal alanlar ya yerle bir ediliyor ya da ÇKP'nin eylemlerini dini aşırıcılıkla mücadele ve ekonomik kalkınmayı teşvik etme kisvesi altında rasyonelleştirmesiyle yeniden kullanılıyor. 2017 yılından bu yana önemli mezarlıkların ve türbelerin yüzde 30'undan fazlasının yıkıldığı tahmin ediliyor.

Bu yıkım yakın zamanda ortaya çıkan bir olay değil, Çin'in bölgedeki sömürgeci tarihinin bir sonucudur. Çinli

“ Uygur Mazarlarının ÇKP tarafından yıkılması, Doğu Türkistan'da devam eden soykırımın üzücü bir bölümünü temsil ediyor.

yetkililer işgalden bu yana Doğu Türkistan'daki türbe, mezarlık gibi tarihi mekanları sistematik olarak hedef alıyor. Çeşitli bahanelerle Uygurların İslami kimliğini ve tarihini silmeye çalıştılar, bunun sonucunda çok sayıda tarihi mezarlık ve saygı duyulan şahsiyetlerin türbeleri yok edildi.

Uygur Mazarları'nın yıkılması, fiziksel bir kayıptan çok daha fazlasını ifade ediyor; tarihin ve kültürel kimliğin silinmesini temsil ediyor. Bu kutsal alanlar genellikle Uygur halkının manevi yolculuğunu ve kültürel evrimini anlatan

asırlık eserleri, el yazmalarını ve mimari tarzları barındırır. Mazarların yok edilmesi, Uygur tarihinin sayfalarının silinmesi ve Doğu Türkistan'ın çeşitli kültürel mirasının baltalanması anlamına geliyor.

**KISITLAMALAR
HER GEÇEN
GÜN
ARTIYOR!**

ÇKP'nin Uygur türbelerine saldırısı, dini özgürlüğün doğrudan ihlalini teşkil etmektedir. Uygur Müslümanları, dini

kıyafetlerin sınırlandırılması, Ramazan ayında oruç tutma ve İslami öğretilerin genç nesillere aktarılması da dahil olmak üzere inançlarını yerine getirme konusunda giderek artan kısıtlamalarla karşı karşıya kalıyor. Türbelerin yıkılması, Uygurların dinlerini özgürce yerine getirme yeteneklerini daha da sekteye uğrattıyor ve dini ve kültürel hakların aşınmasına ilişkin endişeleri yoğunlaştırıyor.

Uygur Mazarlarının yok edilmesi, kutsal mekanların fiziksel olarak yok

edilmesinin ötesinde tarihe, mirasa ve bir halkın özüne yönelik bir saldırı teşkil etmektedir.

Bu kültürel krize yanıt olarak uluslararası toplum bu yıkıcı uygulamaları kınmalı ve ÇKP'den hesap verme talebinde bulunmalıdır. Dünya çapındaki insan hakları örgütleri, dini liderler ve hükümetler ÇKP'yi Uygur Mazarlarının yok edilmesini durdurmaya ve Uygur halkının dini ve kültürel haklarına saygı göstermeye teşvik etmelidir.

Muhammed Ali ATAYURT
Gazeteci, Sunucu, Editör

İŞKENCEDE YENİ BOYUT: ÇİN İŞKENCESİ

“

Müslüman kadınlara başlarını örttürmediği gibi, etek ile gördükleri birinin eteklerini kesme yetkisi verir.

Cin; aynı Filistin'de olduğu gibi, şehirleri, binaları, ibadethaneleri yıkar, hatta İsrail'den dahada ileri giderek, sokakta dahi Müslüman kadınlara başlarını örttürmediği gibi, sivil vatandaşlarına bile, etek ile gördükleri birinin eteklerini kesme yetkisi verir.

Yahudiler Filistinli kardeşlerimizin evlerine, burası benim diyerek onları kovarken, Çinliler kimseyi kovmaz. **Direk eve, onların yanlarına yerleşir. Onların yediklerini yemez, onlara kendi yiyecek olduklarından yedirir. Müslüman Türk**

çocuklarına domuz eti yedirir, içki içirirler. Sonra da bunu videoya çeker, sosyal medyada o çocuğun o görüntüleri ile alay ederler. Bunun Tüm İslam dünyası ile alay ediş olduğunu da bir idrak edebilseydik keşke.

Gece herkes kendi yatağına uyumaya gidemez.

Yanlarında o Çinli erkekte onlarla yatar. O istediği zaman evin kızı ile birlikte olma hakkı vardır. Annesi babası buna itiraz edecek olsalar, hemen tüm aile dağıtılır. **"Bunların beyinleri hastalanmış, bunlar teröre meyilli"** diye rapor tutulur. Baba beyni temizlensin diye toplama kampında işkenceye

alınır. Annenin beyni farklı bir kampta, sürekli işkence ve ölümle dahi bitebilecek şekilde toplu tecavüzlerle temizlenir. Evin, fiziken biraz olsun gelişme gösteren, yaşı kaç olursa olsun, (bizim bildiğimiz 9 yaş ile başlıyor), başka bir kampa götürülerek, din ahlak gibi kavramlardan uzaklaşsın diye yine toplu tecavüzlere maruz kalır. **Bu kızlar toplu tecavüzler sonucunda eğer daha ölmediyse,** Çin'de beli başlı genelevlere yerleştirilerek, onlar üzerinden fuhuş pazarı kurulur.

Saldıramazlar onlara, tüm kesici delici ve kırıcı aletler zincirlidir çünkü. Zaten

“
Dünyanın
gözüne baka
baka, Doğu
Türkistan'ı yarı
açık EPSTEİN
yapan Çin.

saldırsalar bile köpek sürüsü gibi olan bu insanlara güçleri yetmeyecek ve ailenin tüm fertleri daha da beter kirletilecektir. Çok daha küçük çocuklar, askeri disiplinli kamplarında, sürekli şekilde dayak eşliğinde, Çinli'leştirilir. **Kendi öz ailelerinden dahi nefret ettirilir.** İleride

İslam dünyasına ajanlar olarak musallat edilme planları vardır çünkü. Bu gün duymazdan görmezden geldiğimiz bu kardeşlerimize, yarın yazıklar olsun, hain bunlar dememiz için, Çin'in ön hazırlıklarıdır bunlar.

Burada bir şeye dikkat çekmek istiyorum; **İşkencenin biçimi.**

Çin'de fiziksel işkencenin yanında, duygusal işkence de had safhada. ***Kızına tecavüz edilirken, anne, baba ve kardeşler, bundan memnun görünmek zorundalar.*** Eğer bir tanesi, bırakın karşı koymayı, bundan huzursuz olduğunu gösterecek bir mimik yapsa, tüm ev ahalisi çok daha fazlasına maruz bırakılacaktır. Yani, orada

kanunlar ve cezalar, kalbe fikre ve düşünceye de veriliyor. Oğlu idam edilen anadan, kurşunun parası tahsil edilmesi, önceki yazdıklarımızın yanında hiç bir şey değil mi sizce de? Tarihte ***Endülüste olduğunu bildiğimiz bu yaşananlar, bu gün dünyanın gözü önünde, Uygur Türklerine yapılıyor.***

Epstein adası bile bu kadar korkunç olmamıştır. Çocuklara dünyanın gözü önünde işkenceler, tecavüzler ediliyor, deneylerde kullanılıyor ve hatta her şeyi yediği herkesçe bilinen Çin'liler tarafından etleri yeniyor. Ve herkes, EPSTEİN adasında olanlara hayret ederken, pek çok kişi de, onlara hayret ediyor.

Bir tarafta bunca zaman orada gizli saklı yapılan EPSTEİN;

Diğer tarafta ise dünyanın gözüne baka baka, ***Doğu Türkistan'ı yarı açık EPSTEİN yapan Çin.***

Biraz geç kalmadık mı "İnsanlık ne hale gelmiş" demek için ???

Asya CEYLAN
Yazar

ÇİN POLİTBÜRO'NUN KARARI SOYKIRIMIN DEVAM EDECEĞİNİN İŞARETİ

Doğu Türkistan'daki sözde "*Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi Siyasi Konseyi*" 13.

Komitesi'nin 2. toplantısı geçtiğimiz hafta sona erdi.

Toplantı sonrası siyasi konseyin aldığı karar ise bölgede Sistematik soykırımın devam edeceğinden sinyaller veriyor.

İlk kez Çin komünist Parti (ÇKP) toplantılarına yabancı medya mensupları ve

yabancı konukların davet edilmesiyle gerçekleşen toplantı kararında sözde "*Çin ulusal ortak bilincinin inşası ve pekiştirilmesi, ulusal dil ve yazının kapsamlı bir şekilde genişletilmesi ve yaygınlaştırılması, Ağ güvenliği ve din işleri yönetiminin güçlendirilmesi*" gibi konulara vurgu yapılıyor.

Çin propaganda ajansı Tanrıdağ Ağına göre, Urumçi'de bulunan "*Xinjiang Halk sarayı*"nda 29 ocak başlayan sözde "*Xinjiang*

Uygur Özerk Bölgesi Siyasi Konseyi" 13. Komitesi 2. toplantısı 2 Şubat 2024 tarihinde sona erdi.

KUKLA YETKİLİLER SAHNE ALDI

Kapanış toplantısında sözde "*Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi*" Parti Komitesi sekreteri Ma Xingrui, kukla yetkililerden Erkin Tuniyaz, Nurlan Abilmajin parti çalışmalarıyla ilişkin bir rapor sundu.

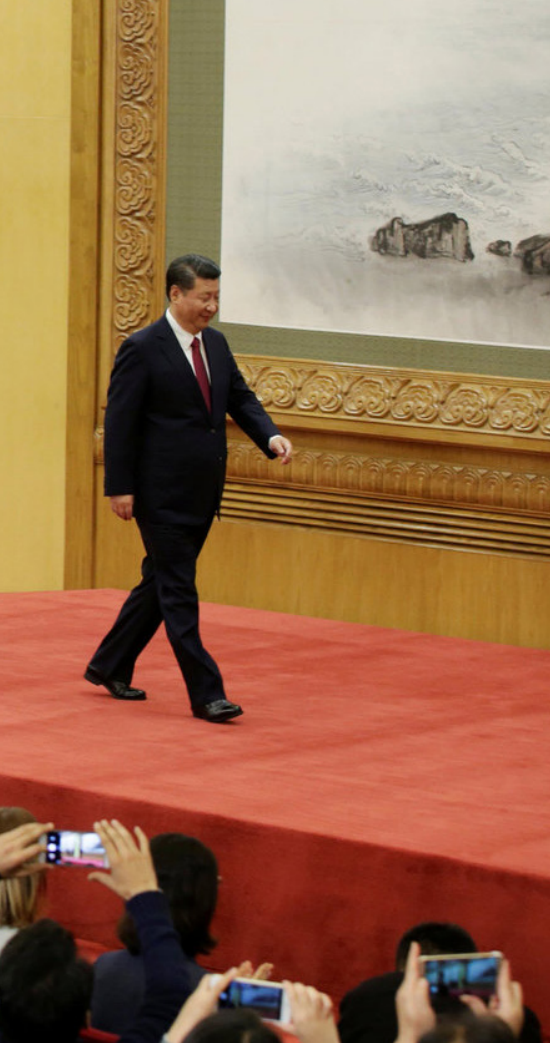

Toplantı sonrası siyasi konseyin aldığı karar ise bölgede Sistematik soykırımın devam edeceğinden sinyaller veriyor.

Toplantı sonunda bu yılın siyasi çalışma hedefi olarak, Çin ulusal ortak bilincinin inşasından pekiştirilmesine merkezi yönetimin emir ve direktiflerinin çeşitli çalışmaların temel çizgisi olarak görülmesi, potansiyel tehlikelerin önlenmesi ve ortadan kaldırılması gerektiği, sözde terörizme karşı mücadele ve kalıcı istikrarın korunması için

pratik tedbirlerin alınması, bu doğrultuda ABD ve Batı'nın sözde "Xinjiang" 'a yönelik her türlü oyunlarına karşı çıkmak, Çin karşıtı güçlerin kamuoyunu etkilemesi muhtemelen söylentileri çürütmek, ulusal ortak dil ve kültürü kapsamlı bir şekilde genişletme ve yaygınlaştırma ve sözde "Xinjiang" 'ı (Çin) kültür yoluyla besleme politikalarına vurgu yapıldı.

DOĞU TÜRKİSTAN 'DAKİ CEZA KAMPLARI

Çin rejimi Doğu Türkistan'da, **"aşırılıkçılıkla mücadele"** gerekçesiyle Uygur Türkleri Kazak Kırgız Tatar ve Özbekler gibi Müslüman topluma ait insanları sözde

"mesleki eğitim merkezi" adını verdiği Ceza kamplarda alıkoyması da uluslararası toplum tarafından şiddetle eleştiriliyor. ABD başta bazı Avrupa ülkeleri Çin'in sistematik Soykırım ve İnsanlığa karşı suç işlediğini belirterek, çok sayıda soykırım suçlusu yetkiliye ve 2022'nin en önemli etkinliklerinden olan Olimpiyat oyunlarına dahi yaptırımlar uygulamıştı.

BM verilerine göre en az 2 milyon (son dört yıldır revize edilmedi) Kamp tanıkları ve sızan Çin verilerine göre 2016'dan beri 8 milyona yakın Uygur Türkü bu kamplarda kendi rızası dışında dönüşümlü olarak alıkonuluyor. Ancak işgalci Çin yönetimi, bölgede kaç kamp bulunduğu dair bilgileri gizliyor.

BM ve diğer uluslararası örgütler, kampların incelemeye açılması çağrılarını yinelerken Çin, kendi belirlediği birkaç kampın az sayıda yabancı diplomat ve basın mensubu tarafından kısmen görülmesine izin vermiş gibi yapıyor. En son

örneği BM yetkililerinin ziyareti gibi kısıtlamalar ve Çin yanlısı açıklamalarla **"başarısız"** sonuçlanan gezileri de bu gibi karalama propagandalarında öne sürerek kendini aklamaya ve soykırımı meşru göstermeye çalışıyor.

Küresel baskılar sonucu Doğu Türkistan'daki Çin yanlısı komünist yöneticiler, 2019'un sonunda güya **"kamplardaki tüm öğrencilerin mezun olduğunu, kalanların ise kendi rızasıyla serbest sürekli eğitim programlarına devam edeceğini"** bildirmişti.

Muhammed Ali ATAYURT
Gazeteci, Sunucu, Editör

HUKUK AÇISINDAN SOYKIRIM SUÇU VE UYGUR SOYKIRIMI

Cin Komünist Parti lideri Mao'nun Guomintang Hükûmetini devirerek Çin'i ele geçirmesinin akabinde 1949'un Eylül ayında Doğu Türkistan'ı işgal etmiş ve Doğu Türkistan'da da yeni bir sömürge dönemine girmiştir.

Doğu Türkistan, 1 Ekim 1955'te eyalet statüsünden çıkarılarak Moğol, Kırgız, Kazak ve Hui alt idari birimleriyle birlikte özerk bölge ilan edilmiştir. İsmi de *Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi* olarak değiştirilmiştir.

İşgal sonrası ÇİN, Çin Halk Cumhuriyeti'nin en geniş coğrafyasında, nüfusun %9 una denk gelen bir etnik azınlık ve en eski düşman topluluğu ile karşı karşıya kalmışsa da, üçyüzü aşkın nehir, yüzü aşkın göl, 118 çeşit maden (Altın, Uranyum, Wolfram...) 8 milyar ton petrol rezervi,

Çin kömür rezervinin %50 si ve İpek Yolu güzergahının karşı konulmaz cazibesini yaşıyordu.

İlk işi, ülke genelindeki azınlık statüsünü bölgesel anlamda da azınlık statüsüne çevirme gayreti oldu. 1950'de Han Çinlilerin Doğu Türkistan'a göçünü teşvik eden bir nüfus transfer programı ilan edildi, göçenlere ciddi imtiyazlar verildi.

Ardından Mao, 1966 yılında "*Büyük Proleter Kültür Devrimi*" başlattı, "*Panislamizm*" ve "*Pantürkizm*" karşıtı kampanyalar başlatıldı, karşı devrimciler(!) katledildi ya da sürüldü. Müslüman liderler ve âlimlere saldırıldı, camiler, ibadethaneler, türbe/ziyaretgâhlar, mezarlar kapatıldı, tahrip edildi, yıkıldı, depo, ahır vb. yapıldı. Ardından bölgede nükleer denemeler yapıldı.

“ Tutuklama merkezleri, gözaltı merkezleri, meslek kampları, melekler kampı ve evde ıslah projeleriyle milyonlarca insan gözaltına alındı, işkenceye tabi tutuldu yok edildi, öldürüldü, kültürel değişime zorlandı.

Tüm bu önemli girişimlerin ardından Doğu Türkistan'da; 1990'da Barın Olayları, 1997'de Gulca Olayları, 2009'da ise Urumçi Olayları patlak verdi. Büyük katliamlarla bastırılan ve dünyanın da göz yumduğu bu toplumsal hareketlenmelerden sonra bölgede yeni bir yönetim ve sömürge tarzına geçildi.

Tutuklama merkezleri, gözaltı merkezleri, meslek kampları, melekler kampı ve evde ıslah projeleriyle

milyonlarca insan gözaltına alındı, işkenceye tabi tutuldu, yok edildi, öldürüldü, kültürel değişime zorlandı ve soykırım politikaları yeni şekline büründü.

1. BÖLGENİN YASAL STATÜSÜ

Doğu Türkistan dediğimiz Sincan Özerk Bölgesi, BM nezdinde Çin Toprağı olarak kaydedilmiştir. Bölge Sincan

(Uygur) Özerk Bölgesi olarak adlandırılmaktadır.

Dolayısıyla ÇHC ile diplomatik ilişkiye giren her devlet toprak bütünlüğünü kabul etmek durumundadır.

Türkiye - ÇHC arasındaki ilk diplomatik ilişki 1971 yılında tesis edilmiştir. Bu ilişki, 2010 Yılında 'stratejik işbirliği' statüsüne çıkartılmıştır. Türk Dışişleri, Uygur Türklerinin temel hak ve özgürlüklerine önem atfetmekte ise de mevcut yasal çerçeve,

“ Etkin bir ifade ile ‘azınlıkların kendi kültürel haklarını kullanma, kendi dinlerinin gereği ibadet etme ve uygulama veya kendi dillerini kullanma hakları engellenemez’.

uluslararası hukuk nizamı ve de jeopolitik ve ekonomik realite sebebiyle Çin ile ilişkiler belli bir denge politikası etrafında inşa ettirilmektedir.

1.A. ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi 10 Aralık 1948 yılında kabul edildiğinde Çin Halk Cumhuriyeti henüz kurulmamıştır. Bu bakımdan bildirinin hazırlanması ve yayınlanmasında Çin’in herhangi bir rolü olmamıştır.

1949 yılında ÇHC kurulduktan sonra bildiriyle ilgili herhangi bir tepki ortaya koymaksızın ülke anayasasının içeriği itibariyle bildiriye uygunluk sağlamıştır.

Bununla beraber Çin Halk Cumhuriyeti kuruluşundan günümüze kadar insan hakları bağlamında 20 uluslararası sözleşmeye katılarak taraf devlet olmuştur. Birleşmiş Milletler belgeleri içinde Çin Halk Cumhuriyeti’nin taraf olduğu sözleşmeler; Siyasi ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Ekonomik ve Sosyal Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi ve

İrkçılığa Dayalı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi'dir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi: Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 10 Aralık 1948 tarihinde Paris'te yapılan 183. oturumunda 30 madde olarak kabul edilmiştir. Oylamaya katılan 56 Birleşmiş Milletler üyesi ülkeden 48 ülke *"olumlu"* oy verirken 8 ülke *"çekimser"* oy kullanmıştır. Bu bildiri Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca oylama sonucu kabul edildiğinden dolayı hukuki anlamda *"tavsiye"* niteliği taşımakta ve *"bağlayıcı"* bir etkiye sahip değildir. ÇHC bu bildiriye taraf ülkelerdendir.

Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesi: Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 16 Aralık 1966 tarihinde kabul edilmiştir. Sözleşme 23 Mart 1976 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşmeye taraf olan devletler; bireylerin yaşama hakkı, din ve vicdan özgürlüğü, ifade özgürlüğü, adil yargılanma

hakkı, mahremiyet hakkı dahil, sivil ve siyasi hak ve özgürlüklerine saygı göstereceklerini taahhüt eder. 2021 yılı itibariyle Birleşmiş Milletler üyesi 173 ülke sözleşmeyi imzalayarak *"taraf ülke"* pozisyonu almıştır. Çin Halk Cumhuriyeti bu sözleşmeyi 5 Ekim 1998 tarihinde imzalayarak bireylerin haklarına saygı duyacağını taahhüt etmiştir. Bu anlamda Doğu Türkistan'da Müslüman Uygur Türklerinin maruz kaldığı uygulamaları medeni ve siyasi hak ve özgürlükler bağlamında incelemek için kıymetli bir kaynaktır.

Siyasi ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesiyle koruma altına alınan hak ve özgürlükler şu şekilde sıralanabilir:

Halkların kendi kaderini tayin hakkı, yaşama hakkı, işkenceden korunma hakkı, kölelikten korunma hakkı, özgürlük ve güvenlik hakkı, tutuklu hakları, borçtan dolayı hapisten korunma hakkı, seyahat özgürlüğü, yabancıların sınır dışı edilmelerine karşı usulü

güvenceler, adil yargılanma hakkı, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesi, kişi olarak tanınma hakkı, mahremiyet hakkı, din, vicdan ve düşünce özgürlüğü, ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlüğü, savaş propagandası ve düşmanlığı savunma yasağı, ailenin korunması hakkı, çocukların hakları, siyasi haklar, hukuk önünde eşitlik hakkı, azınlıkların korunması... Etkin bir ifade ile 'azınlıkların kendi kültürel haklarını kullanma, kendi dinlerinin gereği ibadet etme ve uygulama veya kendi dillerini kullanma hakları engellenemez'.

Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi: Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 16 Aralık 1966 tarihinde kabul edilmiş ve katılım için onaya sunulmuş 3 Ocak 1976 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşmeye taraf olan devletler, tüm insanların doğuştan sahip oldukları eşit ve devredilmez hakların tanınmasını, özgürlük, adalet ve barışın temel değerler olduğunu kabul ederler.

Sözleşme, İnsan Hakları Evrensel Bildirisine uygun olarak, bireylerin sosyal güvenlik, çalışma, kültürel ve eğitim hakkına saygı duyulması ve bu hususta çaba gösterilmesini teşvik ve taahhüt ederek 31 madde olarak kabul edilmiştir. 2021 yılı itibariyle Birleşmiş Milletler üyesi 171 ülke tarafından imzalanmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti 27 Mart 2001 tarihinde sözleşmeyi imzalayarak taraf devlet olmuştur.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 1514 sayılı ve 1960 tarihli kararı ile self determinasyon üye ülkeler nezdinde bir hak olarak kabul edilmiştir. Buna göre sömürge altındaki halkların yabancı egemenliğinden kurtularak, kendi egemen devletlerini kurma veya başka bir egemen devletle birleşme arzuları self determinasyondan doğan doğal bir haktır. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin ifade edilen iki sözleşmesinin 1. maddelerinde bu hakka yer verilmiştir. Bunun neticesinde self

determinasyon bir insan hakkına dönüşmüştür.

Self determinasyon hakkının açıklanması ve onaylanması bakımından, 24 Ekim 1970 tarihli ve 2625 sayılı "*Birleşmiş Milletler Antlaşması Doğrultusunda Devletler Arasında Dostane İlişkiler ve İşbirliğine İlişkin Uluslararası Hukuk*

İlkelerine Dair Bildiri" büyük önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra 1993 Viyana Dünya İnsan Hakları Konferansında, tüm halkların self determinasyon hakkı olduğu belirtilmiştir.

Yine; azınlık hakları hususunda uluslararası hukuk noktasında önemli kabul edilen bazı belgeler

şunlardır: 26 Haziran 1990 tarihli Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Kopenhag Belgesi, 18 Aralık 1992 tarihli Birleşmiş Milletler Ulusal ya da Etnik Dinsel ve Dilsel Azınlıklara Mensup Kişilerin Hakları Bildirgesi, 10 Kasım 1994 tarihli Avrupa Konseyi Ulusal Azınlıkların Haklarının Korunmasına İlişkin Çerçeve

Sözleşmedir. Ayrıca BM Genel Kurulu'nun 1971 tarih ve 2787 sayılı Kararı kendi kaderini tayin hakkı için mücadele eden topluluklara maddi ve manevi yardım yapılmasını öngörmüştür.

1. B. ÇİN HALK CUMHURİYETİ İÇ HUKUKU AÇISINDAN

ÇHC 1982 Anayasasının 2. Bölümü "*Vatandaşların Temel Hak ve Ödevleri*" başlığını taşımaktadır.

4. maddesinin 1. paragrafında, 'Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki tüm etnik gruplar eşittir. Devlet tüm etnik azınlıkların yasal hak ve menfaatlerini korur ve tüm etnik gruplar arasında eşitlik, birlik, karşılıklı yardımlaşma ve uyum ilişkilerini destekler ve teşvik eder. Herhangi bir etnik gruba karşı ayrımcılık ve baskı yasaktır, etnik grupların birliğini zayıflatan ve etnik gruplar arasında ayırım yaratan tüm faaliyetler yasaktır.' ifadesi bulunmaktadır. Yani azınlıkların haklarını açıklayıp anayasal düzlemde garanti altına

Başka bir egemen devletle birleşme arzuları self determinasyondan doğan doğal bir haktır.

**Hükümet,
Uygur
Özerk
Bölgesi'nde dini
"aşırılıkçılık"
ve ayrılıkçılıkla
ilişkilendirdiği
terör tehditleriyle
mücadele etmek
için kampanya
sürdürmektedir.**

alırken, azınlık kavramını da **"etnik ve sayısal olarak başat olmayan"** grubu ifade edecek şekilde ele almaktadır.

Anayasanın 4. maddesinin 3. paragrafına göre ise, etnik azınlıklar tarafından yerleşilen idari birimlerde bölgesel özerklik uygulanır, özerk organlar kurulur ve öz yönetim yetkisi kullanılır. Tüm etnik özerk idari birimleri, Çin Halk Cumhuriyeti'nin bölünmez parçasıdır. Özerklik Sovyet Rusya örneğinde olduğu gibi cumhuriyet statüsünde olmayıp, kendine bağlı özerk yönetimler olarak sistemleştirmiştir. Bir grubun özerklik statüsü kazanabilmesi için de ortak

dil, coğrafya, kültür ve iktisadi yaşama sahip olması gerekir.

Günümüzde Çin Halk Cumhuriyeti'nde 5 özerk bölge, 30 özerk eyalet, 124 özerk vilayet ve 1.200 özerk nahiyeye bulunmaktadır. Özerk bölgeler: Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi, Xizang Tibet Özerk Bölgesi, Guangxi Zhuang Özerk Bölgesi, Ningxia Hui Özerk Bölgesi ve İç Moğolistan Moğol Özerk Bölgesi'dir .

1982 anayasası ile azınlık etnik gruplara sosyal, kültürel ve siyasal alanda geniş özgürlükler tanımıştır. Buna rağmen insan hakları ihlalleri tüm yasal düzenlemelere rağmen devam etmiş, verilen hak ve özgürlüklerin kâğıt üzerinde kalmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin azınlıklarla ilgili yasaları siyaset, ekonomi ve eğitim, dil ve kültür olarak üç kategoride değerlendirebilir.

Azınlık gruplara verilen kendini yönetme hakkının uygulama noktasında önemli zafiyetleri bulunmaktadır. Azınlıklara ait yönetim

birimlerinin faaliyetleri, Çin yönetiminin genel siyasi politikalarının dışına çıkamaz. Bu sebeple, Çin Halk Cumhuriyeti'nde gerçek anlamda özerk yönetimlerin varlığı sözkonusu değildir.

Özerk yönetim kadrolarında etnik azınlık temsilcilerinin yer almasına dair yasal düzenlemeler yapılıyor olsa da kontenjanlar yetersizdir. Yönetim kadrolarında yer alacak kişilerde ehliyet ve liyakatten çok Çin Komünist Partisi'ne bağlılık aranmaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti Anayasasında **"halkların kendi kaderini tayin hakkı"**

(self determinasyon)” ile ilgili herhangi bir madde yoktur.

Doğu Türkistan’da meydana gelen ayaklanmalarda Uygur Türklerinin self determinasyon hakkını talep ettikleri ve bu doğrultuda sloganlar geliştirdikleri görülmektedir. 1991 de Tarbağatay, Altay ve Çöğçek vilayetlerinde baş gösteren bir ayaklanmada, Çöğçek’deki Çin Komünist Partisi binası önünde toplanan yaklaşık 3.000 kişilik Uygur Türkü bir grup **“self determinasyon hakkını”** Çin hükümetinden talep etmiştir.

ÇHC, self determinasyon hakkını Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 2. maddesinin 7. fıkrası (İşbu Antlaşmanın hiçbir hükmü, Birleşmiş Milletlere üye herhangi bir devletin kendi iç yetki alanına giren konulara müdahale yetkisi vermediği gibi üyeleri de bu türden konuları iş bu Antlaşma uyarınca bir çözüme bağlamaya zorlayamaz; ancak, bu ilke VII. Bölümde öngörülmüş olan zorlayıcı önlemlerin uygulanmasını hiçbir biçimde engellemez.) gereğince ülkenin iç işlerine karışmak olarak görmektedir.

Mart 1996’da Cenevre Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Yıllık Toplantısı’nda konuşan Çin Halk Cumhuriyeti delegesi Pang Sen; **“Birleşmiş Milletler Antlaşması ve birçok uluslararası İnsan Hakları enstrümanının, self determinasyon hakkının, bir ülke ve halkının bağımsızlık ve kurtuluşunu kazanma, kendi siyasi sistemine özgürce karar verme ve kendi ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesini**

özgürce sürdürme hakkını oluşturduğunu açıkça öngördüğünü” söylemiş, self determinasyon hakkının, bir ülkenin toprak bütünlüğünü veya siyasi birliğini parçalayacak ya da bozacak bir yetki alanı ortaya çıkarmadığını veya bu anlamda teşvik edici olduğu şeklinde yorumlanamayacağını ifade etmiştir.

Hükümet, Uygur Özerk Bölgesi’nde dini **“aşırılıkçılık”** ve ayrılıkçılıkla ilişkilendirdiği terör tehditleriyle mücadele etmek için kampanya sürdürmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi Enformasyon Ofisi, Mart 2019’da **“Sincan’da Terörizm ve Aşırılıkla Mücadele ve İnsan Haklarının Korunması”** konulu Raporunda, **“2014’ten bu yana, Sincan’ın 1.588 şiddet ve terör çetesini yok ettiğini, 12.995 teröristi tutukladığını, 2.052 patlayıcı cihaz ele geçirdiğini, 30.645 kişiyi 4.858 yasadışı dini faaliyetten dolayı cezalandırdığını ve**

345.229 adet yasadışı dini materyale el koyduğunu belirtmiştir. Hükümet, 2016'dan bu yana Uygur Özerk Bölgesi'nde hiçbir terör olayı olmadığını bildirerek yaklaşımının başarısını iddia etmiştir.

İç hukuk düzenlemelerinde, terörün tanımı, **“Siyasi,**

ideolojik veya diğer amaçlarına ulaşmak için şiddet, yok etme, korkutma gibi yöntemlerle toplumsal panik yaratan, kamu güvenliğini tehlikeye atan, kişilere veya mülklere saldıran veya ulusal organları veya uluslararası kuruluşları zorlayan önerme ve eylemler”

şeklinde yaparken; **“Terörist faaliyetler”**, olarak da: can kayıplarına, ağır mal kaybına, halka zarara neden olan veya vermeye teşebbüs eden faaliyetleri organize etmek, planlamak, hazırlamak veya yürütmek, tesisler, sosyal düzenin bozulması ve diğer ciddi sosyal zararlar; terörizmi

savunmak, terör faaliyetlerini teşvik etmek veya terörizmi savunan makaleleri yasadışı olarak tutmak veya diğer kişileri halka açık yerlerde terörizmi savunan kostüm veya semboller giymeye zorlamak, terör örgütlerini örgütlemek, yönetmek veya terör örgütlerine katılmak, terör örgütlerine,

teröristlere bilgi, fon, malzeme, işgücü hizmetleri, teknolojiler, yerler ve diğer destek, yardım ve kolaylık sağlamak, terör eylemlerinin uygulanması veya terör eylemleri konusunda eğitim ve diğer terörist faaliyetleri sıralamıştır.

Öte yandan iç hukuka ‘aşırılık’ kavramını sokmuş ve bunu “*dini öğretilerin çarpıtılması ve aşırılığın teşvik edilmesinin yanı sıra, şiddetin, toplumsal nefretin ve insanlık karşıtlığının teşvik edilmesi gibi diğer aşırı düşünce, konuşma ve davranış biçimleri*” olarak tanımlamıştır.

Bu nedenle Hükümet; “*aşırılıkçı fikirleri*”, “*düşünceyi*”, “*faaliyetleri*”, “*giysileri*”, “*sembolleri*”, “*işaretleri*” ve “*içeriği*” yasaklamakta, ancak bu unsurları neyin oluşturduğuna dair açıklık getirmemektedir.

Yöneticiler, kamplara getirilen kimselerin suçlu değil, “*suç işleme kabiliyetine sahip*

kimseler” olduklarını söylemekte ve Çin’in, “*bu kimselerin suçlu olma ihtimalini öğrenebilme kabiliyetine*” sahip olduğunu BM yetkililerine anlatmaktadırlar.

Çadır sahibi olmak, ekstra yiyecek sahibi olmak, bir

“ Suç sayılan aşırılıklar; Çin bayrağının önünde eşarp takmak, namaz kılmak, dua etmek, oruç tutmak, sakal bıyıklarının uzatmak, alkol almamak, sigarayı bırakmak

pusula sahip olmak, birden fazla bıçak sahibi olmak, alkol almamak, sigarayı bırakmak, Çin bayrağının önünde eşarp takmak, namaz kılmak, dua etmek, yetkililerce irislerinin taranmasına izin vermemek, okulda ana dilini konuşmak, Arap harfli yazı olan kıyafet

giymek, zorunlu propaganda derslerine katılmamak, açık mücadele oturumlarında aile üyeleri veya kendisine yönelik suçlamayı reddetmek, geleneksel bir cenaze töreni yapmak, başkalarına ant içmemeyi veya lanetlememeyi önermek, başkalarına günah işlememesini söylemek, güneş doğmadan önce kahvaltı yapmak, memurlarla tartışmak, yerel görevliler hakkında şikayet dilekçesi göndermek, kendi yatağında yetkililerin uyumasına, yemeğini yemesine ve evinde yaşamasına izin vermemek, yetkililerin DNA'sını almasına izin vermemek, türban takmak (45 yaşın altındaysa), oruç tutmak, telefonundaki her şeyi yetkililerin indirmelerine izin vermemek, devlet dili çalışma gruplarında anadilinde konuşmak, sakal bıyıklarını uzatmak, zorunlu bayrak törenlerine katılmamak / Polis departmanına kayıt olmadan evinde birden çok aileyi misafir etmek, yurt dışında seyahat eden biriyle konuşmak, yurtdışında seyahat etmiş olmak,

Çin'in başka bir ülke kadar olamadığını söylemek, fazla çocuk sahibi olmak, VPN açmak, WhatsApp açmak, yurtdışında çekilen bir videoyu izlemek, mescit veya camiye gitmek, dini tebliğ dinlemek, yetkililere vermek için ses kayıtları hazırlamamak, yurtdışında biriyle konuşmak (Skype, WeChat vb. Aracılığıyla), dini ikonografisi olan herhangi bir elbise giymek, eğitim kamplarında intihar etmeye çalışmak ve yukarıdakilerden herhangi birini yapmış olan biriyle bir ilişkisi bulunmak suç sayılan aşırılıklar arasında.

2. SOYKIRIM SUÇU

Özellikle II. Dünya Savaşı sırasında yaşananlar (holokost) soykırım kavramının ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

1933 yılında Raphael Lemkin yazdığı bir makaleyle Madrid Konferansı'nda toplanan devlet liderlerini, dini ve etnik grupların yok edilmesine karşı yasa çıkarmaya davet etmiştir.

Lemkin tarafından ortaya atılan soykırım kavramı, Yunanca 'genos' ve Latince 'cide' kelimelerinin birleşiminden üretilmiştir. Genos, ırk veya kabile; cide, öldürmek anlamlarına gelmektedir.

1945 yılına gelindiğinde II. Dünya Savaşı bitmiş ve Nazi liderlerini yargılamak üzere Mihver Devletleri arasında Londra Sözleşmesi imzalanmıştır. Bu Sözleşme ile birlikte Nürnberg Uluslararası Askeri Ceza Mahkemesi kurulmuştur. Nürnberg iddianamesinde soykırım suçu geçmiş, ancak 30.09.1946 tarihinde okunan kararda yer almamıştır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurul'u, 11.12.1946 tarihinde Nürnberg yargılamalarını uluslararası teamül hukuku olarak tanıyıp, soykırım suçunu kabul edince bu kavram suç olarak Uluslararası Hukuk'ta yerini almıştır.

Bu gelişmelerin ardından 09.12.1948 tarihinde 'Soykırım Suçunun Önlenmesine ve Cezalandırılmasına Dair

Sözleşme' imzaya açılmıştır. Sözleşme, 12.01.1951 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sözleşme'yle ilk defa soykırım suçu, uluslararası bir suç olarak tanınmıştır. Soykırım suçunun barış veya silahlı çatışma döneminde işlenmesinde bir önemi yoktur. Sözleşme'ye taraf olan devletler hem soykırım suçunu önlemek hem de soykırım suçu işlendikten sonra suçluları cezalandırmakla yükümlüdür.

Sözleşme'de soykırım suçu tanımlanmış ve 2. maddede yer alan fiilleri işleyenlerin soykırım suçu işleyeceği hükme bağlanmıştır. Bu fiiller, soykırım suçunun maddi çerçevesini ve unsurunu oluşturmaktadır:

a) Gruba mensup olanların öldürülmesi;

- b) Grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi;
- c) Grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracığı hesaplanarak yaşam şartlarını kasten değiştirmek;
- d) Grup içinde doğumları engellemek amacıyla tedbirler almak;
- e) Gruba mensup çocukları zorla bir başka gruba nakletmek.

2.A. SOYKIRIM SUÇUNA İLİŞKİN YARGILAMA YAPILABİLMESİ İÇİN ÖN KOŞULLAR

Soykırım suçunun Mahkeme'ye taşınabilmesi için Statü'ye taraf olunması gerekir. Taraf olunmayan durumlarda ise Mahkeme'nin Yazı İşleri'ne yapılacak bir bildirimle Mahkeme'nin yargı yetkisi tanınabilir. Bu durumda yer bakımından bir ülkenin sınırları içerisinde, uçağında veya gemisinde; kişi bakımından ise vatandaşın soykırım suçunu işlemesi halinde Mahkeme yargı yetkisini kullanabilmektedir.

Soruşturmanın açılması, taraf olan devletin veya Mahkeme'nin yargı yetkisini kabul eden devletin başvurusu üzerine, savcının kendiliğinden soruşturma başlatması veya Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin savcıya başvurusu üzerine gerçekleşmektedir. Statü'ye taraf olan bir devletin, 14. madde çerçevesinde de başvuru imkanı vardır. Bunların dışında soruşturmanın açılabilmesi için başvurunun kabul edilebilir olması gerekir. Bu çerçevede; soykırım suçunu işleyen fail(ler) üzerinde yargı yetkisi olan bir devletin soruşturma veya kovuşturma yapması, soruşturma sonrasında ulusal mahkemenin '**kovuşturmaya yer olmadığına dair karar vermesi**', failin daha önceden yargılanmış olması ve dolayısıyla '**non bis in idem ilkesi**' gereği Mahkeme yargılamayı kabul edilemez bulmaktadır.

Mahkeme'nin ulusal mahkemeleri tamamlayıcı bir rol üstlendiğinden şüphe yoktur. Buna göre ulusal

bir mahkeme, Statü'de yer alan uluslararası suçlardan herhangi birini işleyen fail(ler)i yargılama isteğinde değil ise UCM yargılama yapabilecektir.

Mahkeme'nin zaman bakımından yargı yetkisi Statü'nün yürürlüğe girmesinden sonradır. Dolayısıyla soykırım suçunun 2002 yılı sonrasında işlenmiş olması gerekir.

Soykırım suçu 2002 yılı sonrasında gerçekleşse bile bir devlet Statü'ye taraf değilse ve Mahkeme'nin yargı yetkisini tanıyan bir bildirimde bulunmamışsa Mahkeme ancak ilgili devletin taraf olduktan veya bildirimde bulunduktan sonraki başvurusunu yargı yetkisi kapsamında değerlendirmektedir.

Soykırım suçunun faili herhangi bir gerçek kişi olabilir. Çünkü Mahkeme ancak gerçek kişiler üzerinde yargı yetkisine sahiptir (RS, m. 25/1). Fail, devlet görevlisi veya devletle bağlantılı bir kişi olabileceği gibi devletle ilgisi olmayan

herhangi bir kişi de olabilir. Buna göre fail, soykırım suçunu devletin yürüttüğü bir politika çerçevesinde işleyebileceği gibi bunun dışındaki bir niyetle de işleyebilir. Failin devlet başkanı, hükümet veya parlamento üyesi veya farklı bir unvana sahip olması, bu kişilerin yargılanmasını engellemekte veya ceza indirimine neden olmamaktadır.

Statü'ye göre, icrai hareketlere başlanmış ancak neticelenmemiş soykırım fiil(ler)i için failin ceza sorumluluğu vardır. Burada fiillerin hepsinin işlenmesine gerek olmadığı gibi grubun kısmen veya tamamen yok edilmesi de gerekmez.

Soykırım suçunun maddi unsuru çerçevesinde ilk olarak, '**gruba mensup çocukları zorla bir başka gruba nakletme**' fiili üzerinde durulacaktır.

Soykırım suçunu teşkil edebilecek 2. fiil, '**grup içinde doğumları engellemek amacıyla tedbirler koymak**'tır.

Soykırım suçunu teşkil edebilecek 3. fiil, 'fiziksel olarak kısmen ya da tamamen yok etmek kastıyla, grubu ağır yaşam koşullarına maruz bırakmak'tır.

Soykırım suçunu teşkil edebilecek 4. fiil, '**grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi**'dir.

Soykırım suçunu teşkil edebilecek 5. fiilde '**öldürme**'dir.

Kardeşlerinden ikisi kampta bulunan veya ebeveynleri sürgünde bulunan çocuklar, Çin Halk Cumhuriyeti tarafından zorla siyasi eğitim (melekler kampı) kamplarına götürülmektedir. Ailelerinden zorla koparılan bu çocuklar, dışarıya çıkmalarına izin verilmeyen,

Çin Halk Cumhuriyeti'ne göre bu siyasi asimilasyon kampları, aşırı dini ideolojilere sahip 'gönüllü adayların' beyinlerinin yıkandığı 'Mesleki Beceri, Eğitim ve Öğretim' merkezleridir.

ayda bir kez ebeveynleriyle görüştürülen ve yoğun güvenlik önlemleri altındaki (yüksek duvar ve 10.000 voltluk elektrik telleriyle çevrili) 'sözde okullarda', Çin hükümetinin hazırladığı tektip Çin müfredatıyla zorla tam zamanlı siyasi eğitime tabi tutulmaktadır. Eğitimcilerinin kamuflajlı askerler olduğu bu kampların duvarlarında '**Çinliyim ve ülkemi çok seviyorum**' şeklinde propaganda ifadeleri yer almaktadır. Bu açıdanda Doğu Türkistanlı Müslüman Türk çocuklarına karşı '**fiziksel olarak kısmen ya da tamamen yok etmek kastıyla, grubu ağır yaşam koşullarına maruz bırakma**' fiili işlenmektedir. Doğu Türkistan'ın küçük bir ilçesinde bile 2000 çocuk bu

kamplarda zorunlu olarak tutulmaktadır. Asimilasyon yapılan bu siyasi kamplar resmîyette *'yetimhane'*, *'çocuk sığınma evleri'*, *'çocuk esirgeme merkezi'*, *'çocuk koruma evleri'* ya da *'melekler kampı'* olarak adlandırılmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'ne göre bu siyasi asimilasyon kampları, aşırı dini ideolojilere sahip *'gönüllü adayların'* beyinlerinin yıkandığı *'Mesleki Beceri, Eğitim ve Öğretim'* merkezleridir. Günümüzde demokratik devletlerin ulusal ceza hukuku sistemlerinde (Uluslararası Ceza Hukuku'da buna dahil), 1-6 yaş arası çocukların kusur kabiliyetinin olmadığı en

baştan kabul edilmektedir. Bu çerçevede 1-6 yaş arası çocukların *'gönüllü aday'* olduğunu söylemek, Çin Halk Cumhuriyeti'nin insan hakları, hukuk ve doğal olarak bunları korumaya çalışan hukuk devletleri ve uluslararası örgütlerle (en hafif tabiriyle) alay etmesi anlamına gelir.

1979 yılından bu yana zorunlu olarak doğum kontrolü uygulanan Doğu Türkistan'da kadınların hamile kalması için resmi izne ihtiyacı vardır. Doğu Türkistanlı ailelere, kentlerde 2 çocuğa, kırsal kesimde 3 çocuğa izin verildiği resmi makamlarca belirtilirken gayriresmî olarak kentlerde

“ Kamplarda asimilasyona tabi tutulan çocukların, en soğuk ay olan Aralık ayında, çok ince bir şekilde giydirilerek üşümelerinin sağlanması, soykırım suçunun oluşumunda yeterlidir. ”

1 ve kırsal kesimlerde 2 çocuk yapılması yönünde baskı uygulandığı bağımsız kaynaklar tarafından ifade edilmektedir. 2017 yılıyla birlikte Çin Halk Cumhuriyeti, kota fazlası çocuklar için ağır para cezalarının yanında keyfi soruşturma açma ve hapse atma, hamile

kalan kadınları toplama kamplarında eğitime tabi tutma adı altında zulüm ve işkence ile çocuklarını düşürmeye ikna etme veya düşürme ve kısırlaştırma gibi fiilleri yoğun bir şekilde işlemiştir ve işlemeye devam etmektedir. 2019 yılında sadece Wenquan'da 468 kadın kısırlaştırılmıştır. Bunların dışında doğumları kontrol etmek amacıyla ayda 1 kere evlere baskınlar yapılarak hamileliği kontrol etme, 2 ayda 1 kere hamilelik testi ve 3 ayda bir rahim içine yerleştirilen aracın (spiral) denetlenmesi veya ilaç uygulaması yapılmaktadır. Son olarak toplama kamplarında tutulan kadın ve erkeklerin ayrı tutulması ve toplu tecavüzler de suçun maddi unsurları arasındadır.

Kamplarda asimilasyona tabi tutulan çocukların, en soğuk ay olan Aralık ayında, çok ince bir şekilde giydirilerek üşümelerinin sağlanması, çok uzun süreler içerisinde çocukların ve elbiselerinin yıkanmaması ve bu fiillerin kamptaki bütün çocuklara yapılması soykırım suçunun oluşumunda yeterlidir.

Kamplarda 20 kişilik hücreye 40 kişinin konulması, uygun bir tuvaletin bulunmaması, havalandırmanın bulunmaması; banyo hakkının ayda 1 kez, sabunsuz, soğuk suyla ve sadece 2 dakikayla sınırlandırılması, 15 ay boyunca aynı kıyafetlerin giydirilmesi ve güneşi görmemesi, yemeklerin (kurumuş 1 ekme, çorba ve su) yeterli kaloriyi içermemesi sebebiyle 20 kilo vermesi ve tüm bunların sonucunda vücudunda yaraların çıkması da soykırım suçunun bu hüküm kapsamında oluştuğunu göstermektedir.

Toplama kamplarında ebeveynlere, çocukların nakledildiği siyasi kamplarda çocuklara ve ayrıca ev baskınlarında Müslüman Türk ailelere yapılan zulüm, işkence ve toplu tecavüzler; sorgu esnasında yapılan işkenceler, kadınların taciz ve tecavüze uğraması; hapishanede bayılan bir Müslüman Türk'e yardım etmenin bedelinin 1 hafta boyunca tek kişilik hücrede işkence olması; günde 17

saat duvara dönük oturtma, işkence edilenlerin her gün çığlıklarını duyma vb. fiiller, Doğu Türkistan'da bugün itibariyle de işlenen fiillerdir. Bunların dışında polislerin dövmesi, karanlık odada eller kelepçeli 24 saat bekletilmesi, yazın en sıcak zamanlarında sadece iç çamaşırlarıyla kızgın taşlara oturtulması, kışın en soğuk zamanlarında sadece iç çamaşırıyla buzun üzerinde bekletilmesi, dizin hizasında veya biraz daha yukarısında suyla doldurulmuş bir yerde bekletilme, saatlerce sorguya almadan bekletme, aylarca mahkemeye çıkarmama, hapishane dışında hiç kimseyle iletişime geçirilmeme gibi fiillerde halen keyfi olarak hapishaneye atılan Müslüman Türklere uygulanmaktadır.

Siyasi kamplara götürülen bazı çocukların tamamen kaybolması (öldürülmesi) veya yapılan uygulamalarla çocukları intihara yönlendirme; ebeveynlerin bulunduğu kamplarda ve hapishanelerde öldürme, yapılan işkencelere

dayanamayan insanların ölmesi veya intihara yönlendirme; kota fazlası çocukların öldürülmesi; soğukta veya sıcakta bekleterek öldürme; yeterli kaloride yiyecek verilmemesi sonucu yavaş yavaş öldürme gibi fiiller halen Müslüman Türklere uygulanan fiiller arasındadır. Yukarıda anlatılanların özeti sayılabilecek bu fiillerin dışında; Barın, Hoten, Gulca, Urumçi ve Yarkent katliamları ve bu katliamlardan sağ kalanlarında hapishanelerde öldürülmesi de bu kapsamdadır.

Ebeveynlerin ve çocukların türlü yollarla öldürülmesi veya ölüme giden yolun açılması ve intihara yönlendirilmesi, Roma Statüsü'nün 6/a; özellikle hapishanelerde ve kamplarda ebeveynlere yönelik işkence, eziyet, insanlık dışı ve muamele, taciz, tecavüz, toplu tecavüz, sakat bırakma ve tehdit gibi fiiller, Roma Statüsü'nün 6/b; Ebeveynlerin ve çocukların gıda, tıbbi bakım ve sistematik olarak evlerinin

basılması ve sonrasında evlerinden alınmaları, soğukta bekletilmeleri ve en soğuk günlerde ince elbiseler giydirilmesi, Roma Statüsü'nün 6/c; kısırlaştırma, zorunlu doğum kontrolü ve kadın ve erkeklerin birbirlerinden ayrı tutulmaları, Roma Statüsü'nün 6/d ve çocukların kendi kimliklerini unutturmak için siyasi kamplara zorla götürülmeleri, Roma Statüsü'nün 6/e maddesiyle ve uluslararası ceza mahkemelerinin verdikleri kararlarla uyum içindedir.

SONUÇ

Çin Halk Cumhuriyeti'nin Doğu Türkistanlı Müslüman Türklere uyguladığı fiiller sistematik olarak anlatıldığından ayrıca genel kastın varlığından bahsedilmesine gerek yoktur. Anlatılma sırası ve uygulanan fiiller, kastın olduğu konusunda şüphe götürmemektedir. Yine de irdelemek gerekirse ebeveynlere ve çocuklara yapılan fiillerin, sistematik, yaygın ve

zalimce yapılması kastın varlığını göstermektedir. Bunun dışında bu fiilleri uygulayanlar yargılandığında, eğer soykırım yapıldığına dair ikrarda bulunursa kastın ispatlanmasına da gerek yoktur. Nitekim daha yargılama yapılmadan çocukların zorla götürüldüğü siyasi kamplarda gönüllü olan öğretmenlerin anlattıkları da kastın varlığını açık şekilde ortaya koymaktadır. Özel kastın ispatı için fiillerin uygulandığı kimselerin grubuna bakmak yeterli olacaktır. Çin Halk Cumhuriyeti yetkilileri, yukarıda anlatılan fiilleri, Doğu Türkistanlı Müslüman Türklere karşı uygulamaktadır. Bu bakımdan yargılama yapılırsa din, ırk veya etnik kökene yönelik bu fiiller, özel kastın varlığını da ortaya koymaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti yetkililerinin işlediği fiillerin; Sözleşme, Roma Statüsü ve uluslararası ceza mahkemelerinin verdikleri kararlara uygun düştüğü görülmektedir. Bu durumda Çin Halk Cumhuriyeti

yetkilileri ve sivillerinin, bireysel sorumluluk kapsamında hem **'soykırım'** hem de 'insanlığa karşı suçlar'dan Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde; devlet olarak Uluslararası Adalet Divanı'nda yargılanması gerekir. Bu konudaki hukuki sorumluluk, bireysel uluslararası ceza bakımından, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin re'sen soruşturma açma yetkisi olan savcısına, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne ve Roma Statüsü'nün 14. maddesi gereğince diğer devletlere; tüzel kişilik bakımından ise Uluslararası Adalet Divanı'na ve dolayısıyla diğer devletlere ve özellikle Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne aittir.

Dünya'nın gözü önünde (ve halen) işlenen bu soykırımın durdurulması için hukuki sorumluluğun dışında insani olarakta bireysel vazifelerimiz olmalıdır. Bunun için Doğu Türkistan'daki Müslüman Türklere yönelik soykırım bitene kadar dijital dünyada bu konu bir şekilde canlı tutulmalıdır. Özellikle sosyal medya, akademik yayınlar

ve hukuk çerçevesinde mitingler aracılığıyla devlet başkanlarının bu konuya yönelmeleri sağlanmalıdır. Kamuoyu baskısıyla devlet başkanlarının Birleşmiş Milletler nezdinde bu konuyu dile getirmelerini sağlayacak diğer iletişim araçlarında muhakkak kullanılmalıdır.

Milyonlarca Müslüman Türkün katledilmesinden; taciz ve tecavüze uğramasından; sakatlanmasından; kimliksiz bırakılmasından ve psikolojik olarak son derece yıpranmasından sonra Çinli yetkililerin ve sivillerin yargılanması adaleti sağlamayacak ve uluslararası hukuka olan güvenin kaybolmasına yol açacaktır.

Soykırım fiilini işleyenlerin hiç yargılanmaması durumundaysa başta soykırımı uğrayan Müslüman Türkler olmak üzere bu konuda hassasiyet gösteren tüm insanlarda, hukuka bakış açısı tamamen değişecektir. Bu durumda batı dünyasının hukuktan, demokrasiden ve insan haklarından bahsetmesi de anlamsız kalacaktır. Çünkü

insanlar, yaşadıklarıyla hukukun değil gücünün üstün olduğunu düşünmeye başlayacaklardır. Nitekim bugün Doğu Türkistan, Filistin, Batı Trakya, Suriye, Filistin ve Arakan'da yaşananlar da bunu göstermektedir.

Cemal AKKUŞ
Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği Genel Sekreteri

ÇİN AŞKI GÖZÜNÜZÜ KÖR ETMİŞ... NASIL AYDINLIK GÖRÜYORSUNUZ Kİ?

Cin'in İstanbul Başkonsolosu Cui Wei, Doğu Türkistan'daki toplama kamplarında zorla tutulan yaklaşık 3 milyon Uygur Türk'ü hakkında **"Onların beyinleri hastalıklı. Biz de kurduğumuz okullarda gönüllü olarak tedavi ediyoruz"** şeklinde şuursuz bir yorum yapması ve bunun her yerde haber olmasından sonra **"Doğu Türkistan'a hastalıklı Çin bakış açısı"** başlıklı bir yazı kaleme almıştım. Çin'in Türkiye temsilcisi durumundaki Doğu Perinçek'in yayın organı Aydınlık, o başyazıma **"Yıldıray Çiçek'in bilmesi gereken olgular"** başlıklı bir yazıyla cevap verdi. Çin'in İstanbul Başkonsolosu Cui Wei cevabı vermeye kalksaydı inanırım bu derece Çin'i savunamazdı. Yazıda Doğu Perinçek ve kadrosunun tek kelime adı geçmediği halde mesele Çin olunca anında olayın ihalesini aldılar.

Çin'in İstanbul Başkonsolosu Cui Wei, Doğu Perinçek'in

kadrosunun avukatlığını görünce, o da şu fıkradaki gibi **"Nasıl savunma yaptılar acaba"** diye çok merak etmiştir.

Adam seri katil. Son işinde kurbanının üzerinde, elinde suç aleti ile yakalanır. Polis katili yakalayıp hakimın karşısına diker. Hakim sorar:

- **Söyle bakalım, neden işledin bu cinayetleri?**
- **Avukatımı istiyorum.**
- **Son cinayetinde kurbanının üzerinde yakalanmışsın. Görüntüler var.**
- **Avukatımı istiyorum.**
- **Elinde de suç aleti kanlı bıçak, üzerinde parmak izlerin.**
- **Avukatımı istiyorum.**
- **Oğlum ne avukatı? Her şey apaçık ortada. Kurbanının üzerinde, elinde kanlı suç aleti yakalanmışsın. Avukatın gelse ne diyecek?**

Katil başını öne eğerek cevaplar, **"Ben de onu**

merak ediyorum sayın hakim."

Sicilinde milyonlarca insanı öldürme olan Çin'i öyle savunuyorlar ki, sanırsınız Çin karıncayı bile incitmez. Oysa karınca incitmeyi bırak bunların yeryüzünde yemedikleri hayvan kalmamıştır. Doğu Perinçek'in kadrosu sihirbazlık yaparak Doğu Türkistan'ı işgal ettiği günden bu yana Çinleştirmeye çalışan Çin'i adeta sevgi pıtırıcığ gibi anlatmaya çalışıyor. Hatta bunu yaparken kraldan daha çok kralcılık misali, Çin'den daha çok Çinlililik yapmaktadır.

Çin'in Doğu Türkistan üzerinde işgal ettiği günden bu yana

zorla kürtaj, zorunlu kısırlaştırma, zorunlu doğum kontrolü, tecavüz işkence, beyin yıkama, zorla evlendirme, cinayet Aydınlık'a göre sözde hümanist Çin'in asimilasyon politikası olmuştur. Çin'in bu

“Eğitim veriyoruz” dediği toplama kamplarında Uygur Türklerinin soyunu, kültürünü, dinini ve birbiriyle olan kan bağıını, aile birliğini yok etmek istiyor.

politikasını yansıtan binlerce tarihi belgeler, uluslararası resmi raporlar, fotoğraflar, videolar ortada iken Aydınlik hala Türkiye’de Polyannacılık oynamaktadır.

Çin’in Doğu Türkistan üzerindeki zulümleri, işkenceleri, insanlık dışı davranışları dünyanın gözü önünde yaşanırken, bu konuda kör davranan sadece Çin’in sesi Aydınlik olmaktadır.

Aydınlik’in Çin’e hizmet şeklide ne zaman Doğu Türkistan’daki soydaşlarımıza yüreğimizi uzatsak anında “Amerikancı, CIA’cı” damgası vurmak olmuştur. O yüzden ABD emperyalizmine

en ağır yazıları yazan, “Ortadoğu AmeriKAN kokuyor” isimli kitabın sahibi olan bana da “Yıldıray Çiçek CIA propagandasını dillendirdiğinin farkında bile değil.” diyebilmişlerdir.

Ümit Özdağ’ın maskesi defalarca düşürmüş ve onun hakkında bir kitap boyu yazılar yazmış bana aynı zamanda “Sayın Çiçek’e soruyoruz: Ümit Özdağ ile birlikte aynı koronun elemanı mı olacaksınız yoksa Türkiye’nin bağımsızlığının ve bütünlüğünü korumak için bu propagandanın karşısında mı olacaksınız?” yorumunda bulunmuşlar. ABD, Çin ile olan mücadelesinden dolayı Doğu Türkistan’daki zulümleri, işkenceleri, asimilasyonu istismar ediyorsa, bu Doğu Türkistan’da bunların olmadığı sonucu mu çıkıyor?

Aydınlik şahsımla ilgili yazdığı yazıda “10 Şubat 2019’da attığı “Çin dalkavukluğu yapan Doğu Perinçek, Uygur Türkü ozanımız Abdurehim Heyit şehit olmadı, yaşıyor da

biz mi hayal kuruyoruz? Çin onu şehit etmedi de biz mi iftira atıyoruz?” tiviti hâlâ duruyor. Tam bu tivitten iki gün sonra Aydınlik gazetesi Urumçi’deki evinde ‘Öldürüldü’ denilen ünlü Uygur ozan Abdurrehim Heyit ile görüşmüştü. Çiçek kendi sorduğu soruyu, kendi yanıtlasın...” diye cümle kurmuş...

Öncelikle bizim ünlü Uygur ozanı Abdurrehim Heyit ile ilgili yaptığımız yorumun kaynağı Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı’nın “Böyle bir ortamda, bir bestesi yüzünden 8 yıl hapse mahkum edilen değerli halk ozanı Abdurrehim Heyit’in hapisanedeki ikinci yılında vefat ettiği haberini derin teessürle öğrendik. Bu elim hadise, Türk kamuoyunun Sincan bölgesindeki ağır insan hakları ihlalleri konusundaki tepkisini daha da kuvvetlendirmiştir. Bu haklı tepkinin Çin makamlarınca dikkate alınmasını bekliyoruz. Abdurrehim Heyit’i ve Türk ve Müslüman kimliğine sahip çıkmak uğruna

hayatını kaybeden tüm soydaşlarımızı rahmetle anıyoruz.” şeklindeki resmi açıklaması olmuştur.

Doğu Türkistan’daki zulümler herkese o kadar normal geliyor ki, demek ki, kimse olanlara olacaklara şaşırıyor.

Doğu Perinçek’in kadrosunun çelişkisi zaten kendisini ele veriyor. Doğu Türkistan’da her şey güllük gülistanlık ise Abdurrehim Heyit niçin sırf iki şarkısı yüzünden 8 yıl hapsi niye istendi? **“Eğitim veriliyor”** denilen toplama kamplarında niçin tutuldu? Çin’in ölmediğini ispat için yayınladığı videoda bile Halk Ozanı Abdurrehim Heyit **“Şu an Çin yasalarını ihlal etmek suçlamasıyla hakkımda yürütülen bir inceleme var. Bu devam ediyor.”** açıklamasını yapmıştı.

Ey Aydınlik, ey Doğu Perinçek kadrosu!

Siz de bal gibi biliyorsunuz ki, Çin, Doğu Türkistan’da **“Eğitim veriyoruz”** dediği toplama kamplarında Uygur Türklerinin soyunu, kültürünü, dinini ve birbiriyle

olan kan bağıını, aile birliğini yok etmek istiyor. Youtube kanallarında bu toplama kamplarında çekilmiş Çin’in gerçek yüzünü gösteren yüzlerce video var. Sizin **“Eğitim veriliyor”** dediğiniz, bildiğiniz “Beyin yıkayan ve Çinlileştirme düşüncesi yerleştirilen” bir asimilasyon sistemidir. Çinlileştirme sistemine uyum sağlayanlar, hayatına devam ediyor. Bu sistem için terbiye edemedikleri ya ölüyor ya da yaşayan ölü haline getiriliyor. Çin’in Doğu Türkistan üzerindeki zulmü bugünün meselesi değildir. Yüzyıllardır süregelen bir durumdur. Bizim derdimiz Doğu Türkistan’daki soydaşlarımızın haklarının korunması ve onların milli, kültürel, inanç değerlerine dokunulmamasıdır.

Çin aşkıdan dolayı sizin anlamadığınız budur. Zaten bu aşktan dolayı emperyalist Çin, Doğu Türkistan’ı atom bombasıyla ortadan kaldırsa bile zerre üzüntü duymazsınız.

Saplantılı Çin aşkı sizin gözünüzü kör, kulağınızı

sağır etmiştir. Doğu Türkistan’a sahip çıkıyoruz diye bizi de bu halinizle yaftalamaya çalışmayın. **“Beyinleri hastalıklı Doğu Türkistanlıları tedavi ediyoruz”** diyen Çin’in eski İstanbul Başkonsolosu Cui Wei’yi hem savunuyor hem de bu rezil ifadeye tepki gösteren bizi eleştiriyorsunuz. Bu avukatlığın bedeli nedir Aydınlik?

Yıldırım ÇİÇEK

Yazar

ÖLÜMLE GGM ARASINDA KAFKAS VE UYGUR MÜLTECİLER

“

Kafkasyalı mültecilerin, bırakın bu ülkeye hizmet etmesi, vergi vermesini, bu ülkede nefes alması bile istenmiyor.

Bu yazıyı halkımın aristokrat diliyle yazmaya çalıştım. Meseleleri sağduyulu ele almak, bütün detaylarıyla irdelemek kabiliyetini kaybetmesem de olayları mantıksal düzleme oturtmak zor.

Mülteci Hakları Derneği, birçok Kafkasyalı dernek ve vakıfla birlikte, **Türkiye'deki Kafkasyalı** mültecilerin durumu hakkında, hukukçu **Muhammed Tuğrul Keçeci**'nin kaleme aldığı bir rapor yayınladı.

Raporun giriş kısmında, yapılan mülakatlardan birinden alıntı şu cümle yer alıyor: *"İkametimi yenilemeye gittiğimde 8 yaşındaki çocuğumun G-87 kodu olduğunu öğrendim."*

G-87 kodunun **terör zanlısı** kişiyi işaret ettiğini belirteyim ve şimdilik bu cümleyi, bütün dehşet vericiliğiyle buraya, yazının başına bırakayım.

6458 sayılı **Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu** *"Bu Kanun*

kapsamındaki hiç kimse, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulunacağı bir yere gönderilemez."

2/10/2014 tarihli ve 29153 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **Geçici Koruma Yönetmeliği'nin** 6. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bu Yönetmelik kapsamında hiç kimse, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulunacağı bir yere gönderilemez."

Mültecilerin hukuki durumuna dair 28/7/1951 tarihli Sözleşme'nin (Cenevre Sözleşmesi) 33. maddesi şöyledir (Cenevre Sözleşmesi, 29/8/1961 tarihli ve 359

sayılı Kanun'la onaylanmış; 5/9/1961 tarihli ve 10898 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir):

"1. Hiçbir Taraf Devlet, bir mülteciyi, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelerin sınırlarına, her ne şekilde olursa olsun geri göndermeyecek veya iade ("refouler") etmeyecektir."

Evet uluslararası sözleşmeler ve Türkiye Cumhuriyeti yasaları konu hakkında böyle diyor.

Bahsettiğimiz insanlar kim?

Uygurlar ve Kafkasyalı mülteciler.

Herhalde bu yazıyı okuyanlara Çin tarafından iadesi talep edilen Uygurların, nasıl bir terör yaftasıyla damgalanmış olduğunu anlatmaya gerek yoktur.

Elbette, birinci Çeçenya savunmasından bu

yana Türkiye'ye gelen Kafkasyalıların da Rusya tarafından neden damgalandığını anlatmaya da...

Hepimiz gerçekte ne olduğunu biliyoruz. Kafkasya'nın tamamında süren bir baskı yönetiminin, özellikle Çeçenistan, İnguşetya, Dağıstan bölgesinde daha görünür

biçimde insan hakları ihlallerine dönüştüğünü defalarca anlattık.

Hatta buna dair bir **"Kafkasya İnsan Hakları İzleme Portalı"** (kafhak) kuruldu. Yüzlerce saati bulan işkence kayıtları burada, bütün gerçekliğiyle duruyor.

2021 yılında Çeçenistan'da, çoğunluğunun yaşları 17 ila

21 arasında değişen 500'ün üzerinde genç erkeğin kaybedildiğini insan hakları kuruluşları rapor etti.

Bunların bir kısmı işkenceyle öldürüldü.

Bir kısmının akıbeti bilinmiyor. Yine 'twitter'ı kontrol ederseniz **#chechenlivesmatter** etiketiyle atılmış twitlerde

muhaliflerin akrabası olmak gibi bir suçları olan kadın, çocuk, kanser hastası ve engellilerin hapsedildiği, işkence gördüğü ve özellikle kadınların cinsiyete dayalı eziyetlere maruz kaldıklarını görebilirsiniz.

Yani karşıdaki güç, sizin suçlu olup olmadığınıza bakmıyor. Eğer bir muhalifle aynı

soy adını taşıyorsanız, onu hayatınızda hiç görmemiş olsanız bile, bu işkence görmeniz için yeterli sebep sayılıyor. Erkin onaylamadığı bir cümle etmiş olmanın faturası, bütün bir sülaleye kesiliyor.

Sakalınız, telefonunuzdaki bir müzik veya sadece Kafkasyalı oluşunuz sizi sakıncalılar grubuna sokabiliyor.

Hal böyleyken, yaşamından, çocuklarının geleceğinden endişe eden insanlar çareyi kaçmakta buluyorlar.

Kim olsa daha farklı bir şey yapmaz aslında.

Her gün, sakalı taze çıkmış 19 yaşında oğlunuzun birinin gözüne batabileceği veya Ukrayna'ya gönderilmek için alıkonulup, zorla gönüllü yapılabileceği endişesiyle yaşayamaz kimse.

Bu mültecilerin bir kısmı da elbette Türkiye'de bulunuyor. 150 yılı aşmış bir kardeşlik hukuku, kültürel yakınlık, İslam gibi faktörler, Türkiye'yi daha dost algılamalarına sebep oluyor Çeçenlerin.

“ Sizin suçlu olup olmadığınıza bakmıyor. Eğer bir muhalifle aynı soy adını taşıyorsanız, onu hayatınızda hiç görmemiş olsanız bile, bu işkence görmeniz için yeterli sebep sayılıyor.

Geldikleri ilk günleri hatırlıyorum, Fenerbahçe'de, Ümraniye'de nasıl kötü koşullarda var olmaya çalıştıklarını...

Savaşta çıkmış çocuklar ve kadınlar. Yaşlılar, engelliler...

Birçok akrabasını Rusya'nın kurşunlarıyla, sapık askerlerin işkencelerinde kaybetmiş, tepesine bombalar yağmış bu insanların, bugün hala ikamet izni sorunları var.

8 yaşında, belki doğduğu gün Rusya tarafından terörle damgalanmış çocuklar, engelli kadınlar...

İnterpol'e Rusya ve Çin tarafından G- 87 kodu ile bildirilen insanların yüzde 99'u masum.

Sürekli yanlış bildirim yapıldığını bilmeyen yetkili yok.

Buna rağmen bu kod, el kadar çocuk için bile ciddiye alınıyor.

Söz konusu raporda Kafkasyalı mültecilerin şu anki durumu anlatılıyor.

İçler acısı.

Hiçbir suçu olmayan, kendi halinde bir Çeçen, havaalanındaki memur sakalını terörist sakalına(!) benzettiği için iade edilmek istendiğini, binbir çaba ile üçüncü bir ülke olan Fransa'ya geldiğini ve Fransa'da hiçbir engelle karşılaşmadığını anlatıyor.

Bir engelli kadın, kimi geceler polislerin eve baskın yaptığını, herkesi toplayıp, geri gönderme merkezlerine götürdüğünü anlatıyor.

Artık psikolojileri o kadar bozulmuş ki korkudan

evlerinden çıkamaz olmuşlar.

Geri gönderme merkezlerine alınanların nerede olduğu bilinmiyor.

Avukatlarına **"burada yok"** deniyor.

Kendimi 12 Eylül sonrasında gibi hissediyorum yazarken.

18-19 yaşında genç erkekler, Cuma namazına gidip, cami önünde alıkonuluyor, geri gönderme merkezlerine götürülüyorlar, suçlarının ne olduğu bilinmeden.

Veya şöyle örnekleyeyim; ben bir Kafkas mülteciyim, biri beni gasp etti, yaraladı ve olay, polise intikal etti.

Mağdur olmama bakılmaksızın suça karıştığım için iade edilebiliyorum.

Ben böyle bir durumda, işkenceyle öldürülme ihtimalim kesin olan bir ülkeye iade edileceğime, aldığım yarayla ölmeyi de tercih edebilirim.

Maruz kaldığım her kötülüğü, acıyı sineme çekmek zorunda kalabilirim.

Bu o kadar korkunç ki...

Üstelik bu mülteciler arasında Avrupa dereceleri almış sporcu çocuklar, sanatçılar var.

Tarih, Kafkasyalıların gittikleri her ülkedeki sayısız faydasını, sanatçıları, devlet adamlarını, askerleri yazıyor.

Bugün Kafkasyalı mültecilerin, bırakın bu ülkeye hizmet etmesi, vergi vermesini, bu ülkede nefes alması bile istenmiyor.

Yasalara rağmen istenmiyor.

Merak ediyorum:

Neden?

Günlerdir düşünüp duruyorum, makul hiçbir şey aklıma gelmiyor.

Eğer bir suç varsa elbette cezalandırılmalıdır. Fakat anaokuluna, ilkokula gitmesi engellenen çocukların suçu ne olabilir?

8 yaşında, sakıncalı damgası yemiş bir çocuğun günahı nedir?

Hastanelere kabulü bile sorun olan hasta insanların suçu nedir?

Bu insanlardan nefret mi ediliyor?

Yasalar neden uygulanmıyor?

Ben bunların cevabını ve sebeplerini merak ediyorum.

Yazıyı, duygularımı kalbime kilitleyerek yazdım. Bu son satırlar da ona ait olsun.

Halkım 400 yıldır acı çekiyor. Kendi topraklarında, kendi kültürüyle, kendini yönetmek gibi bir isteği olduğu için.

Öldürülüyor, işkence görüyor.

Mühendis, mimar, öğretmen, çiftçi olmak, huzur içinde ailesini kurmak, yaşamak gibi basit bir isteği var benim halkımın.

Yaşamak arzusu çok görülmüş bu çocukların halasıyım, bu yaşlı insanların yeğeniyim, kızımı, kardeşiyim.

Ve bütün bu olanlar beni sarsıyor.

Bu ülkenin bir vatandaşı olarak, akrabalarımaya layık görülenler beni hırpalıyor.

Yetkililerin en kısa zamanda bütün bu sorunları çözüp, bu trajediyi sonlandıracağına inanıyorum...

Ülkü Menşure SOLAK
Yazar

İŞGALCI ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DA UYGUR SOYKIRIMI

1 949'dan bu yana Çin işgali altındaki Doğu Türkistan'da milyonlarca Müslüman Türk katledildi, işkence, baskı, tecavüz ve soykırıma uğradı. Özellikle 2017 yılından itibaren bölgede başlayan soykırım politikaları Doğu Türkistan'da bulunan Müslüman Türk nüfusu tamamen yok etmeye çalışıyor.

Çin hükümetinin Doğu Türkistan'daki Uygurlara ve diğer Müslüman Türk halklarına karşı yürüttüğü kampanya çok yönlü ve sistemattir. Kampanyanın temel stratejileri arasında kimliğe dayalı zulüm, kitlesel gözaltı, gözetim, zorla kısırlaştırma, zorla çalıştırma ve zorla asimilasyon yer alıyor.

Kimlik Temelli Zulüm

Uygurların dinlerini özgürce uygulamaları, dillerini konuşmaları ve kimliklerinin diğer temel unsurlarını ifade etmeleri yasaktır. Kısıtlamalar kıyafet, dil, beslenme ve eğitim dahil olmak üzere yaşamın birçok yönü için geçerlidir. Çin hükümeti Uygur dini kurumlarını yakından izliyor. Namaz kılmak, camiye gitmek gibi sıradan eylemler bile tutuklanmaya veya gözaltına alınmaya sebep olabiliyor.

Toplu Gözaltı

Çin geniş bir keyfi gözaltı ve zorla kaybetme sistemi oluşturdu. Yaklaşık bir ile üç milyon Uygur şu anda dinlerini uygulamak,

uluslararası temas ve iletişimde bulunmak veya batılı bir üniversiteye gitmek gibi basit nedenlerden dolayı gözaltı merkezlerinde hapsediliyor. Çin hükümeti, kampların şiddet içeren aşırıcılıkla mücadeleyi amaçlayan “**mesleki eğitim merkezleri**” olduğunu iddia ediyor. Sızan hükümet belgeleri, devletin aslında insanları namaz kılmak

“Doğu Çin hükümeti Uygur dini kurumlarını yakından izliyor. Namaz kılmak, camiye gitmek gibi sıradan eylemler bile tutuklanmaya veya gözaltına alınmaya sebep olabiliyor.**”**

veya sakal bırakmak gibi dini ibadetlerin yanı sıra aile geçmişine dayalı olarak hedef aldığını ortaya koyuyor.

Araştırmacılar, kamplardaki bireylerin sıklıkla kötü muameleye ve beyin yıkamaya maruz kaldıklarını belirtiyor. Gözaltına alınan Uygurlar, dinlerinden vazgeçmeye zorlandıklarını ve şarkı söylemelerinin ve Komünist Partiye bağlılık yemini eden açıklamalar yapmalarının istendiğini bildirdi. Bazıları işkence ve cinsel şiddete maruz kaldıklarını bildirdi. Gözaltına alınanlar çoğu zaman aileleriyle iletişim kuramıyor ve ailelerini ziyaret edemiyor. Ebeveynleri gözaltına alınan çocuklar, bazen evlerinden ve ailelerinden uzakta, devletin işlettiği evlat edinme merkezlerine yerleştiriliyor.

Bazı Uygurlar resmi cezai süreç yoluyla soruşturulan suçlarla itham edilirken, gözaltıların çoğunluğu hiçbir suçlama getirilmeden gerçekleşiyor. Bu durumlarda aile üyeleri, özellikle de yurt dışında yaşayanlar, çoğu

“Sızan hükümet belgeleri, Uygur kadınlarının gözaltı kampına yerleştirilmesinin en yaygın nedeninin doğum sınırı ihlalleri olduğunu gösteriyor.

zaman kayıp sevdikleri hakkında bilgi alamıyor, hatta gözaltına alındıklarını doğrulayamıyor, bu da toplumda daha fazla travma ve korkuya neden oluyor.

Gözetim

Çin hükümeti ülke çapındaki insanları izlemek için gelişmiş teknoloji kullanıyor. Amaç, Çin dışındaki insanlarla bağlantılar veya inanç ifadeleri gibi algılanan ihlalleri tespit etmektir. Yakalanma, gözaltına alınma ve/veya kaybolmayla sonuçlanabilir.

Uygurlar aynı zamanda komşuları ve buldukları topluluklardaki devlet görevlileri tarafından da yakından izleniyor. “Tek Aile Olarak Birleşin” programı kapsamında Çin hükümeti, faaliyetlerini izlemek ve raporlamak ve Uygur kültürel uygulamalarından ziyade Han Çinlilerine uyduklarından emin olmak için tahmini bir milyon Han Çinlisi vatandaşını Uygur hanelerine zorunlu aile yanında yerleştirdi. Uygur aileleri bu şahsen izlemeyi reddedemez.

Zorla Sterilizasyon

Çin, vatandaşlarının üreme tercihleri üzerinde kontrol sahibi olma konusunda uzun bir geçmişe sahip. 2016 yılında ulusal çapta kısıtlamaların gevşetilmesine rağmen Çin, Sincan'da çok farklı bir yaklaşım benimsedi. Devlet, doğum sınırlarının ihlali durumunda ağır cezalar uygulamaya

başladı. Aynı zamanda agresif bir toplu kısırlaştırma kampanyası ve rahim içi doğum kontrol cihazı (RİA) implantasyon programları uyguladı. Çin hükümet yetkilileri, yüksek doğum oranlarını dini aşırıcılıkla eşleştirerek bunu haklı çıkarıyor. Çinli akademisyenler etnik azınlık nüfus artışının sosyal istikrarı ve ulusal kimliği tehdit ettiğini savundu.

Sızan hükümet belgeleri, Uygur kadınlarının gözaltı kampına yerleştirilmesinin en yaygın nedeninin doğum sınırı ihlalleri olduğunu gösteriyor. Kadınlar gözaltındayken rızaları olmadan kısırlaştırıldıklarına dair ifade verdi. Diğer kadınlar ise kısırlaştırma veya RİA yerleştirme işlemlerini reddetmeleri halinde gözaltına alınmakla tehdit edildiklerini ifade etti. Böylesine zorlayıcı bir ortamda herhangi bir Uygur kadınının bu işlemlere gönüllü olarak rıza gösterdiğinin söylenmesi pek olası değildir.

Zorla Çalıştırma

Çin uzun süredir Uygurları Doğu Türkistan'da çalışmaya zorluyor. Uygur dilinde hashar olarak bilinen bir hükümet programı kapsamında, kırsal bölgelerdeki Uygurlar bayındırlık projelerinde çalışmaya zorlandı. Son zamanlarda araştırmacılar, Doğu Türkistan'daki gözaltı kamplarının içinde ve yakınında inşa edilen bir fabrika ağı belgeledi. Ayrıca sızdırılan hükümet belgeleri, bu fabrikalarda çalışmanın tahliye için genel olarak dayatılan bir koşul olduğunu ortaya koyuyor. Uygurların bu fabrikalarda çoğunlukla düşük ücretle ya da hiç ücret almadan çalışmaktan başka seçeneği yok. Uygurlar da büyük gruplar halinde Çin genelindeki fabrikalarda çalışmak üzere transfer ediliyor. Bu onları ailelerinden ve toplumdan daha da izole ediyor. Akademisyenler, zorla çalıştırma sistemi ve bunun neden olduğu ayrışmanın, hükümetin Uygurları geleneksel kültürel bağlarını

“ Vahşet suçlarının failleri genellikle suçlarının doğasını ve boyutunu gizlemek için büyük çaba harcıyorlar.

kopararak tamamen asimile etme çabasının bir parçası olabileceğini öne sürdü.

Zorla Asimilasyon

Çin hükümetinin Uygurlara yönelik eylemleri, güçlü bir şekilde kitlesel zorla asimilasyon politikası yürüttüğünü gösteriyor. Amaç Uygur kültürünü ve kendilerine özgü kimliklerini ifade etme yeteneklerini silmektir. Uygur kadınları, Han Çinlileriyle zorla evlendirildiklerini bildirdiler ve Han'ın belirlenmiş "akrabalarının", Uygur ailelerini kendi özel alanlarında gözlemlemek ve onlarla etkileşimde bulunmak için "Birlik Olarak

Birlik" politikası aracılığıyla Uygur evlerine gönderildiği bildirildi. Bu genellikle "kültürel soykırım" olarak anılsa da, zorla asimilasyon uluslararası hukukta bir suç olarak tanınmamakta ve Soykırım Sözleşmesinde belirtilen mevcut soykırım tanımına girmemektedir. Asimilasyon, hukuki sınıflandırması ne olursa olsun, Uygurların kültürel ve dini uygulamalarının devam eden varlığını tehdit etmektedir.

İnsanlığa Karşı Suçlar ve Soykırım

Vahşet suçlarının failleri genellikle suçlarının doğasını ve boyutunu gizlemek için büyük çaba harcıyorlar. Doğu Türkistan'daki suçlara ilişkin sınırlı miktarda mevcut, bağımsız olarak doğrulanmış deliller, Çin hükümetinin Doğu Türkistan'a erişime neredeyse tamamen uyguladığı kısıtlamaların doğrudan sonucudur. Zorla kısırlaştırma da dahil olmak üzere daha fazla bilgi ortaya

çıktıkça, soruşturmalar Çin hükümetinin eylemlerinin soykırım niyetini yansıttığı ve uluslararası hukuka göre soykırım teşkil edebileceği yönünde bir tespitle sonuçlanabilir.

Haber Nida

DOĞU TÜRKİSTAN'DA ZORLA ÇALIŞTIRMA 'DAHA YAYGIN' ANCAK 'DAHA AZ GÖRÜNÜR' OLACAK

ABD'li düşünce kuruluşu **Jamestown Vakfı** tarafından yapılan bir araştırma, işgal altındaki Doğu Türkistan'da zorlayıcı istihdam ve yoksulluğu azaltma politikalarının önümüzdeki yıl da devam edeceğini ve zorunlu çalıştırmanın daha "yaygın"

ancak "daha az görünür" hale geleceği ifade edildi.

Araştırmaya göre işgalci Çin hükümeti, 14. Beş Yıllık Planında zorunlu kılındığı üzere her yetenekli kişiye istihdam sağlamak amacıyla hedeflenen kırsal nüfusa yönelik istihdam ve eğitim gereksinimlerini "yoğunlaştırdı".

Arazi kullanım haklarının yerel çiftçilerden devlet tarafından işletilen kooperatiflere devredildiğini ve yerel halkın zorunlu emek transferleri yoluyla ücretli emeğe zorlandığını da ortaya koyuyor.

DEVLET TARAFINDAN ÇALIŞMAYA ZORLANIYOR!

Raporda, İşgücü Transferi Yoluyla Yoksulluğun Azaltılması programının genişlemeye devam ettiği ve “gözaltısız” devlet tarafından dayatılan zorla çalıştırma seferberliği sistemi olarak tanımladığı sistemi temsil ettiği belirtildi. Bu sayıların 2023 yılında bir önceki yıla göre arttığı ve devletin zorunlu kıldığı kotaları aştığı belirlendi.

Üst düzey politika ve devlet planlama belgelerinin bu önlemlerin en azından 2025 yılına kadar devam edeceğini gösterdiğine dikkat çekildi.

Rapor, “yoksulluğu **azaltma**” programının devlet tarafından dayatılan bir zorla çalıştırma mekanizması olarak hizmet ettiğini, bu program kapsamında zorla çalıştırma transferine tabi tutulan kişilerin sayısının 2023 yılında artacağını ve hatta devletin belirlediği kotaları aşacağını gösteriyor.

UYGUR NÜFUSUNU AZALTMA PLANI!

Raporda ayrıca, 2023'te Çin diktatörü Xi Jinping'in, “**Uygur nüfusunun kendi anavatanlarındaki hakimiyetini**” azaltmayı amaçladığı bildirilen Eşleştirme Yardımı programının

ölçeklendirilmesini onayladığı ifade edildi.

Zorla çalıştırmayla bağlantılı zorlayıcı ve devlet tarafından uygulanan programlar

Jamestown Vakfı'nın raporu, Çin'in eyaletler arası işgücü transferlerini kolaylaştırmayı amaçlayan, diğer Çin bölgelerine yapılan transferleri %38 oranında artırmayı amaçlayan

bir Eşleştirme Yardımı programına sahip olduğunu söylüyor ve bu seviyelerin 2010'ların ortasından bu yana herhangi bir yılın seviyelerini aştığını belirtiyor.

ÜNLÜ ARAŞTIRMACININ DEĞERLENDİRMESİ;

Raporun yazarı Dr. Adrian Zenz, zorlayıcı yoksulluğun azaltılması ve istihdam politikalarının, Cinping'in *"istikrarı koruma ve geliştirmeyi"* teşvik etme yönündeki ikili görevini yerine getirmek için ideal bir konumda olduğunu söyledi.

Dr. Zenz raporda: *"Çin'in yüksek profilli bir akademik araştırma raporu olan Nankai Raporu'nda belirtildiği gibi, yeniden eğitim kampları 'sert bir kısa vadeli önlem' temsil ederken, işgücü transferleri Uygurları reforme etmek, eritmek ve asimile etmek için önemli bir uzun vadeli 'yöntem'i temsil ediyor."*

"ÇİN, ZULMÜ KURUMSALLAŞTIRDI!"

Zenz, Doğu Türkistan'daki son politika değişikliklerinin zorla çalıştırmayı *"daha az görünür ve kavramsallaştırmayı daha zor"* hale getirdiğini kaydetti.

Dedi ki: *"Doğu Türkistan, kitlesele zorlayıcı çalışmayı normalleştirmek ve kurumsallaştırmak için yoksulluğu azaltma politikalarından yararlanarak, devletin iç güvenlik aygıtının kurumlarından, yeniden eğitim ve gözaltına almaya odaklanan ve Kalkınma ve Reform Komisyonu tarafından denetlenen kuruluşlara doğru temel stratejik kaymasını sürdürüyor."*

Zenz, bunun bir sonucu olarak Uygurların zorla çalıştırılmasının *"hem daha yaygın hem de daha sinsi"* hale geldiğini de sözlerine ekledi.

Muhammed Ali ATAYURT
Gazeteci, Sunucu, Editör

TARİHİ CASUSLUK SIZINTISI: ÇİN, ANXUN İLE HER YERE ERİŞTİ!

Kısa bir süre önce Çin Kamu Güvenliği Bakanlığı'nın (MPS) iSoon (diğer adıyla Anxun) adlı iş ortağına ait olduğu iddia edilen casusluk belgeleri GitHub'a sızdırıldı. Belgeler şirketin Hindistan, Tayland, Vietnam ve Güney Kore'nin denizaşırı hükümetlerinin yanı sıra bazı NATO sistemlerine de sızdığını iddia ediyor.

Tüm büyük işletim sistemleri için özel RAT (uzaktan kontrol) yazılımları, sosyal medyada kullanıcı takibi, DDoS saldırıları, denizaşırı ülkelerde çalışan ajanlar için Tor benzeri cihazlar ve Wifi ağlarını ihlal etmek için kullanılacak gizlenmiş özel donanımlar da dahil olmak üzere çok çeşitli kötü amaçlı yazılım/donanım araçları sızdırılan belgelerin genel çerçevesini oluşturuyor. Ortaya çıkan belgeler, Rus Vulkan dosyaları kadar geniş kapsamlı gibi görünüyor.

TAM KAPSAMLI CASUSLUK FAALİYETLERİ

İddia edilen MPS veri sızıntısında sızdırılan veriler, casus yazılımlar, casusluk operasyonlarına ilişkin ayrıntılar ve hatta bir "X" (Eski adı Twitter) İzleme Platformu'na atıfların haricinde bunlarla bunlarla sınırlı olmayan bir dizi karışık içeriği kapsıyor. Belgeler arasında yer alan mesajlar, çeşitli kurumlar arasında gerçekleşen ve potansiyel olarak hassas konuşmalara ve operasyonel ayrıntılara ışık tutan yazışmaları ortaya çıkarıyor. Bu mesajlar arasında normal, sıradan kullanıcı mesajlaşmaları da yer alıyor. Bunlar Çinli WeChat gibi sosyal medya platformlarından Twitter'a kadar uzanıyor.

Bu yazılımlardan bazıları, kullanıcıların Twitter e-posta ve telefon numarasını görme, gerçek zamanlı izleme, kullanıcı adına tweet paylaşma ve DM'leri

okumayı içeriyor. Windows x64/x86 için süreç/hizmet/kayıt yönetimi, uzak terminal, keylogger, dosya erişim kaydı, sistem bilgisi, bağlantıyı kontrolü gibi özelliklerle oluşturulmuş özel RAT yazılımı da belgeler arasında bulunuyor. Anxun'un casusluk faaliyetleri sadece Twitter veya Windows ile de sınırlı değil. Mac, Android, iOS ve Linux sürümü için de RAT'lar mevcut.

İOS VE ANDROİD İŞLETİM SİSTEMLERİNDE EGEMEN

Özellikle tüm iOS sürümlerinde çalışan bir casus yazılımın varlığı dikkat çekici. Bu yazılım sayesinde donanım bilgisi, GPS verileri, kişiler, medya dosyaları ve gerçek zamanlı ses kaydı gibi verilerin toplandığı belirtiliyor. Üstelik bunlar için de Jailbreak gerekmiyor. Benzer şekilde Android 6.0 ve üstünde çalışan bir yazılım

44 İlginç bir şekilde belgelerde Xiaomi'nin adı ve donanımlarından bahsediliyor.

da sistem bilgisi, GPS, kişiler, SMS, arama kayıtları, tarayıcı geçmişi, uygulama listesi, gerçek zamanlı ses kaydı, işlem listesi, kamera, WiFi, ekran görüntüsü, keylogging ve sistem bilgisi alma işlevlerini gerçekleştiriyor. Bunların hangi açıklardan yararlandığı hakkında net bir bilgi bulunmuyor.

Belgelerin kapsamı oldukça derin ve ayrıntılı görünüyor. WiFi özellikli bir cihaz aracılığıyla hedef cihaza yazılım enjekte edilebildiği ve verilerin alınabildiğinin altı çiziliyor. Ve ilginç bir şekilde belgelerde Xiaomi'nin adı ve donanımlarından bahsediliyor. Bir cihazın Xiaomi powerbank olarak gizlendiği ve bunun

herhangi bir şeyin içine yerleştirilebilen düz bir PCB versiyonu olduğu görülüyor. Belgelerde bundan “WiFi Yakın Alan Saldırı Sistemi” olarak bahsediliyor. Powerbank içerisine gizlenebilen cihazın standart, PCB'nin ise mini versiyon olduğu belirtiliyor.

Tüm bunlara ek olarak belgelerde NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'e ait verilerin olduğundan da bahsediliyor. Çalınan belgelerin boyutu ise TB'lar veya binlerce GB boyutunda. *Türkiye, Pakistan, Kazakistan, Kırgızistan, Malezya, Moğolistan, Nepal, Hindistan, Mısır, Fransa, Kamboçya, Ruanda, Nijerya, Hongkong, Endonezya, Vietnam, Myanmar, Filipinler ve Afganistan* gibi ülkelerin hedeflendiği görülüyor.

Muhammed Ali ATAYURT
Gazeteci, Sunucu, Editör

**DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ**
شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مەدىيا جەمئىيىتى
تەڭرىتاغ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى خەلقئارا
مەدەنىيەت ئىنقىلابى ئىنقىلابى
EAST TURKISTAN PRESS AND MEDIA ASSOCIATION

DOĞU TÜRKİSTAN'DA NELER OLUYOR?

Doğu Türkistan'la ilgili haberlerin hangisi gerçek, hangisi gerçek değil?...

Dergimiz, güvenilir haber kaynakları ve yaşayan tanıkların beyanlarıyla, Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu suçlarını örtbas etmek için servis ettiği gerçek dışı bilgi ve haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı zulümleri dünya kamuoyuna sunmayı hedefler...

 [istiqlal.turkce](https://www.facebook.com/istiqlal.turkce)

 [IstiqlalTurkce](https://twitter.com/IstiqlalTurkce)

 [istiqlal_turkce](https://www.instagram.com/istiqlal_turkce)

 [TürkistanTV2](https://www.youtube.com/TurkistanTV2)

 Kartaltepe Mah. Geçit Sok. No: 6 Dükkan 2 Sefaköy Küçükçekmece İSTANBUL

 +90 212 540 31 15

 info@turkistanmedia.com

www.turkistanpress.com